S73 P2 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

DRAUGAS

PERIODICALS
SEPTEMBER 24, 2002
Vol. LXXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 24, 2002

NEWSPAPER - **DO NOT DELAY** - Date Mailed 09-23-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 183
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Dr. J. Adomavičiaus skiltis; „Vaiko vartai į mokslą" būrelių darbai. *2 psl.*

Danutė Bindokienė: sovietiniai vėjai demokratinėje Rusijoje; JAV LB Tarybos posėdis, prasidėjęs JAV Senato rūmuose. *3 psl.*

Kun. Alfonso Babono gimtadienis; kanauninko J. Končiaus parapija. *4 psl.*

Didžioji investicija į Karaliaučiaus srities lietuvybę. *5 psl.*

Tautos pažinimo stovyklėlė Union Pier; Čikagos tarptautinis teatrų festivalis. *6 psl.*

Sportas

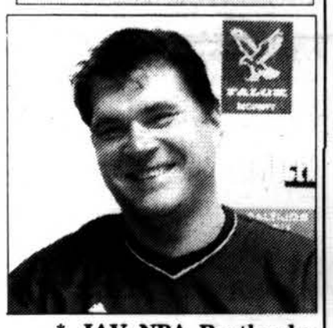

* **JAV NBA Portlando „Trail Blazers" klubas** po metų pertraukos rugsėjo 20 d. su **Arvydu Saboniu** pasirašė ne vienerių metų, o ilgalaikę 7 mln. JAV dol. vertės sutartį. Nei sutarties terminai, nei finansinės sąlygos oficialiai neskelbiami. „Džiaugiamės, jog Arvydas sugrįžo į 'Blazers' šeimą. Sabo žaidimas didžia dalimi lėmė mūsų sėkmę praeityje ir mes laukiame tos akimirkos, kai jis vėl išbėgs į aikštelę", pareiškė klubo prezidentas ir generalinis vadybininkas Bob Whitsitt.

* **Planetos klasikinių sportinių šokių čempionate** Suomijoje bronzos medalius iškovojo Lietuvos pirmenybių nugalėtoja Kauno „Sūkurio" pora Arūnas Bižokas ir Edita Daniūtė.

* **Lakūnas Jurgis Kairys Milane (Italija) tapo** sudėtingomis oro sąlygomis vykusių atvirųjų „Regiani" taurės akrobatinio skraidymo varžybų nugalėtoju.

* **Planetos moterų krepšinio čempionate** Kinijoje pirmadienį Lietuvos rinktinė kovoje dėl IX-XII vietų 65:71 pralaimėjo Argentinos komandai ir antradienį dėl 11-tosios vietos 16 komandų turnyre žais su Jugoslavija.

* **Praėjus beveik 2 mėnesiams** nuo Lietuvos dviratininko Raimondo Rumšo III vietos laimėjimo „Tour de France" lenktynėse ir jo žmonos sulaikymo su įtartinais medikamentais, R. Rumšas atgavo teisę vėl dalyvauti varžybose, tačiau jo žmonos likimas lieka neaiškus.

Tautinių mažumų netenkina Pilietybės įstatymas

Vilnius, rugsėjo 23 d. (BNS) — Lietuvos žydų bei lenkų bendruomenių atstovai pareiškė nepasitenkinimą Seimo priimtu naujos redakcijos Pilietybės įstatymu, įžvelgdami jame išskirtinį palankumą lietuviams.

Žydų bendruomenės pirmininkas Simonas Alperavičius pirmadienį paprašė prezidento Valdo Adamkaus sustabdyti praėjusią savaitę priimtą įstatymą, nes, jo vertinimu, Pilietybės įstatymas „įveda naują etninio lietuvio sąvoką". Pasak S. Alperavičiaus, įstatymas prieštarauja Konstitucijai, tarptautinės teisės normoms ir pažeidžia visų valstybėje gyvenančių tautybių, taip pat ir žydų, orumą.

Panašiai įstatymą įvertino ir Lietuvos lenkas, Seimo narys Artūras Plokšto. Lenkijos dienraščiui „Rzeczpospolita" jis teigė, esą naujasis Pilietybės įstatymas skirtas „tik lietuviams, o ne Lietuvos piliečiams". Anot parlamentaro, „įstatymas daro atranką tautybės atžvilgiu, o Lietuvos piliečiai padalinti į dvi kategorijas — lietuvius ir nelietuvius".

Tačiau naujos Pilietybės įstatymo redakcijos autorius, Seimo Žmogaus teisių komiteto pirmininko pavaduotojas Arminas Lydeka atmetė tokius priekaištus kaip nepagrįstus ir pabrėžė, kad įstatymas nepriklausomai nuo tautybės įtvirtina galimybę išsaugoti Lietuvos pilietybę, įgyjant kitos valstybės pilietybę.

A. Lydeka, pasiūlęs naują įstatymo redakciją, sakė, kad įstatymo kritikai tikriausiai neskaitė paties dokumento. „Naujame įstatyme yra galimybė išsaugoti Lietuvos pilietybę. Tai nepriklauso nuo tautybės", pabrėžė jis. „Žmonės yra suklaidinti, nežinau kieno,

Nukelta į 5 psl.

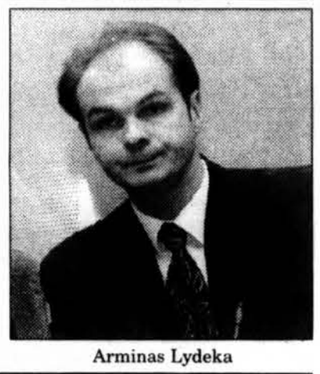

Arminas Lydeka

Sausra ūkiui seikėjo ir nuostolius, ir pelną

Daugiausiai nuostolių dėl sausros patyrė žemdirbiai, o jos padarinius pajuto ir miškininkai, draudimo bendrovės, gaiviųjų gėrimų, valgomųjų ledų gamintojai, kelionių agentūros.

Pasak mokslininkų, sausa vasara vasarinių javų derlių šįmet sumažins apie 40 proc., grikių — 50 proc., daugiamečių žolių — 70 proc., linų — 60 proc., cukrinių runkelių — 25 proc.

Milijonais litų nuostolių skaičiuojami ir žuvininkystės ūkiui patirti nuostoliai — žydint vandeniui, šią vasarą masiškai duso žuvys.

Be to, tik kitų metų pavasarį paaiškės, kiek atsigaus nunykusios ganyklų, pievų, verslinių sodų bei uogynų, todėl tikslių nuostolių žemės ūkiui kol kas suskaičiuoti neįmanoma.

Viena didžiausių ūkio rykščių šią vasarą buvo gaisrai. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento duomenimis, per pirmuosius 8 šių metų mėnesius Lietuvoje kilo beveik 15,500 gaisrų **Nukelta į 5 psl.**

Rugsėjo 20 d.. prasidėjusi Šiaulių miesto 766-ojo gimtadienio šventė šiemet šurmuliavo net tris dienas. Visą savaitgalį miestu tekėjo eisenų upės, skambėjo muzika, koncertavo liaudies ir šiuolaikinių šokių kolektyvai, skambėjo įvairių stilių muzika, vyko originalios akcijos. Šiaulių miesto gimtadienis skaičiuojamas nuo 1236 metų, kai Saulės mūšyje lietuviai ir latviai nugalėjo kalavijuočių ordiną. Tada buvo iškovota istorinė pergalė, įtvirtinusi Lietuvai valstybingumą. Vladimiro Gulevičiaus (Elta) nuotr.

Lietuvai laikas galvoti apie naujo branduolinio reaktoriaus statybą

Vilnius, rugsėjo 23 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pažymi, kad jau dabar laikas svarstyti įvairius variantus dėl galimos naujo branduolinio reaktoriaus statybos.

Vilniuje pirmadienį prasidėjusiame seminare „Naujos branduolinės jėgainės Ignalinoje galimybės ir alternatyvos" V. Adamkus teigė, kad Europos valstybių ir JAV patirtis įrodo, jog atominės elektrinės yra galingas ir patikimas energetikos šaltinis, atitinkantis sparčios ūkio plėtros poreikius. Tai, prezidento nuomone, yra ateities perspektyva, į kurią turi atsižvelgti ir Lietuva.

Prezidentas pabrėžė, jog svarstant naujo branduolinio reaktoriaus statybos galimybes, reikia išsamiai, visapusiškai ir realiai įvertinti esamas ekonomines sąlygas, finansines galimybes, galimų užsienio investuotojų pasiūlymus.

Vilniuje pirmadienį prasidėjusiame ir tris dienas vyksiančiame seminare aptariamos naujo branduolinio reaktoriaus statybos Lietuvoje galimybės ir techninės, politinės, ekonominės, finansinės tokio projekto sąlygos. Seminaro organizatoriai — NATO bei Lietuvos energetikos institutas.

Barboros Radvilaitės medalis — Beatričei Kleizaitei-Vasaris

Vilniaus rotušėje sekmadienį buvo pirmą kartą įteiktas Barboros Radvilaitės medalis, kuriuo už nuopelnus Vilniaus ir Lietuvos kultūrai apdovanojama visuomenės veikėja Beatričė Kleizaitė-Vasaris.

Balto ir geltono aukso medalį laureatei įteikė Vilniaus meras Artūras Zuokas.

B. Kleizaitė-Vasaris — lietuvių visuomenės veikėja, priklausanti išeivijos bangai, pasitraukusiai iš Lietuvos Antrojo pasaulinio karo pabaigoje.

Užsienyje ji aktyviai puoselėjo lietuviškąją kultūrą.

Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo grįžusi į Lietuvą, B. Vasaris talkino atkuriant įvairias institucijas, pervežė į Lietuvą dalį išeivijos dailės aukso fondo: Vytauto Kašubos kūrybos palikimą, per 400 Adomo Galdiko paveikslų, daugelį Vytauto Igno tapybos ir grafikos darbų. Vėliau B. Kleizaitė-Vasaris vadovavo paminklo kunigaikščiui Gediminui šalpos fondui. 2000 metais ji pradėjo rengti studiją ir meno albumą apie žymiausius lietuvių menininkus, sukūrusius vertingiausius sakralinio meno kūrinius Šiaurės Amerikos šventyklose. (BNS)

Beatričė Kleizaitė-Vasaris

Prezidentas apdovanojo žydų gelbėtojus

Minint 61-ąsias Lietuvos žydų genocido metines, prezidentas Valdas Adamkus Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi pirmadienį apdovanojo 50 asmenų, gelbėjusių žydus nuo nacių persekiojimo per okupaciją Antrojo pasaulinio karo metais.

Daugeliui gelbėtojų apdovanojimas skirtas po mirties.

„Nacių ir jų talkininkų žiaurumų akivaizdoje jūs likote moraline atrama visai Lietuvai ir jos piliečiams", sakė V.Adamkus.

Prezidentas apgailestavo, kad praėjusio amžiaus vidurio tragedija aptemdė lietuvių ir žydų tautų santykius, tačiau pažymėjo, kad abiejų tautų jaunuomenė šiandien bendrauja atviriau.

„Esate šio fakto dalyviai ir liudytojai. Esate tikrojo lietuvių ir Lietuvos požiūrio į žydų tragediją, į to meto

Nukelta į 5 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Berlynas. Vokietijos kanclerio Gerhard Schroeder centro kairės socialdemokratų ir jų koalicijos bandrininkų žaliųjų sąjunga minimalia persvara laimėjo sekmadienį vykusius parlamento rinkimus. Federalinė rinkimų komisija pranešė, kad Vokietijos socialdemokratų partija laimėjo 38.5 proc. balsų ir 603 vietų parlamente kontroliuos 251 vietą, o jų sąjunginininkė — Žaliųjų partija — gavo 8.6 proc. balsų ir turės 55 įgaliojimus.

Madridas. Rusijos gynybos ministras Sergej Ivanov neigia kai kurių žiniasklaidos priemonių pranešimus, kad Maskva pasisako prieš Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos (ST) nutarimą dėl griežtesnio tarptautinių tikrintojų darbo Irake režimo. „Norint prieštarauti, mažų mažiausia reikia turėti bent jau dokumento projekto tekstą. Bet šiandien nėra nei angliško ar amerikietiško, nei rusiško, nei kiniško, nei jokio kitokio dokumento projekto", sakė ministras.

Kopenhaga. Europos Sąjunga (ES) pirmadienį pasmerkė Izraelio pajėgų vykdomą palestiniečių vado Yasser Arafat buveinės apsiaustį ir perspėjo, kad toks žydų valstybės kerštas už palestiniečių išpuolius tik paaštrins smurtą regione. „Padėtis neigiamai veikia tiek saugumą, tiek politines nuotaikas palestiniečių teritorijose", sakė šiuo metu Europos Sąjungai (ES) pirmininkaujančios Danijos ministras pirmininkas Anders Fogh Rasmussen, kreipdamasis į Izraelio premjerą Ariel Sharon ir prašydamas kuo greičiau nutraukti apsiaustį.

Berlynas. Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder pirmadienį sakė, kad jo teisingumo ministrė Herta Daeubler-Gmelin, kuri praėjusią savaitę įsivėlė į ginčą dėl JAV prezidento George W. Bush palyginimo su Adolf Hitler, paskelbė atsistatydinsianti. Ministrė neigė lyginusi G. W. Bush su A. Hitler, bet JAV prezidento atstovas spaudai šiuos komentarus pavadino įžeidžiamais, o patarėja valstybinio saugumo klausimais Condoleezza Rice sakė, kad jie „apnuodijo" dvišalius santykius.

JAV

Vašingtonas. JAV valstybinio saugumo patarėja Condoleezza Rice pareiškė, kad jeigu Jungtinės Tautos nenorės imtis griežtų veiksmų prieš Iraką, Vašingtonui teks pačiam pasirūpinti šia problema. Interviu Londone leidžiamam dienraščiui „Financial Times" C. Rice sakė, jog tuo atveju, jeigu Irako prezidentas Saddam Hussein bus nušalintas jėga, JAV ir sąjungininkės „turės skirti visas jėgas Irako atstatymui".

Lapkritį Prahoje vyksiančiame NATO viršūnių susitikime prisijungti prie NATO bus pakviestos 7 valstybės-kandidatės, sekmadienį pareiškė JAV nevyriausybinio NATO komiteto prezidentas Bruce Jackson. „Mes manome, kad trys Baltijos valstybės (Lietuva, Latvija ir Estija), Slovakija, Slovėnija, Rumunija ir Bulgarija gaus kvietimus Prahos viršūnių susitikime", sakė jis.

New York. Pripažindamas, kad Jungtinės Tautos įklimpo begaliniuose posėdžiuose ir pasimetė tarp daugybės ataskaitų, generalinis sekretorius Kofi Annan pirmadienį paskelbė planą, kuriuo siekiama padaryti šią pasaulinę organizaciją veiksmingesnę ir labiau sutelkti jos pastangas svarbioms pasaulinėms problemoms spręsti.

Čikaga. Moteris, kuri, sprendžiant iš vieno prekybos centrų saugos tarnybos padarytų vaizdo įrašų, sumušė dukterį ir dėl to kelias dienas buvo ieškoma visoje Amerikoje, šeštadienį Indianos valstijoje pati pasidavė policijai. Vaizdajuostėje nufilmuota 26 metų Madelyne Toogood ir jos 4 metų duktė Martha. Vaizdo juostoje matyti, kaip moteris iš pradžių keletą kartų plekštelėjo mergytei, o paskui sviedė ją į mašiną ir pradėjo talžyti per veidą. Jei policijos prielaidos pasitvirtins, M. Toogood gali būti nuteista 3 metams kalėjimo.

Vilniaus Šiaurės miestelyje — dar viena masinė Napoleono karių kapavietė

Vilniuje aptiktą masinę Napoleono kariuomenės karių kapavietę tiriantys archeologai teigia, kad netoliese turi būti dar vienas tokio paties dydžio masinis kapas.

Kaip pasakojo Lietuvos istorijos instituto istorikas, mokslinių darbų apie Napoleoną autorius Virgilijus Pugačiauskas, 1812-1813 metų Vilniaus gubernatūros oficiali ataskaita carui leidžia teigti, kad Šiaurės miesteliu vadinamoje Vilniaus dalyje, kur maždaug šimtmetį veikė įvairių kariuomenių karinė bazė, yra dar viena masinė kapavietė. „Šiaurės miestelyje, pagal dokumentus, buvo palaidota 7,000 asmenų, iki šiol mes nežinojome, ar jie buvo palaidoti dviejose vietose, ar vienoje. Tačiau dabar atrodo, kad vis tik šioje teritorijoje yra dvi kapavietės, kitu atveju, dabar kasinėjamoje kapavietėje ir būtume radę tokį skaičių palaikų", sakė V. Pugačiauskas.

Jo teigimu, pagal dokumentus, antra masinė kapavietė gali būti Kalvarijų gatvės rajone, tačiau tikslios vietos nustatyti neįmanoma. Vilniuje buvo palaidota maždaug 40,000 Napoleono karių, todėl mieste iš viso gali būti maždaug 10 tokių kapavičių.

„Jei atsirastų užsakovas, kuris finansuotų tolesnius tyrimus, tai ieškotumėme ir kitų Napoleono armijos karių kapavičių, tačiau niekas nežino, ar jas rastumėme, nes mieste nuo 19 amžiaus pradžios buvo pristatyta daugybė naujų pastatų", pasakojo istorikas.

Jo teigimu, nors Rusijos caras buvo pavedęs Napoleono armijos karių palaikus sudeginti, tačiau tai nebuvo padaryta.

Vilniuje buvusios karinės bazės teritorijoje Šiaurės miestelyje pernai per statybas aptiktos kapavietės kasinėjimai buvo atnaujinti prieš dvi savaites, atvykus Didžiosios Britanijos ir JAV televizijos bendrovių BBC ir „Discovery Channel" filmavimo grupėms, kursiančioms pasakojimus apie šį istorinį radinį. Praeitą savaitę užsieniečių filmavimo komandos baigė darbus ir išvyko namo.

Kaip rugsėjo pradžioje rašė Didžiosios Britanijos laikraštis „The Guardian", Vilniuje aptikta masinė Napoleono armijos kapavietė įrodo, jog Napoleono žygis tapo tragiškiausiu jo epochos karo žygiu. Iš 614,000 kariuomenės karių įsiveržusių į Rusiją, gyvi liko tik 50,000.

Vašingtono centre esančiame Senajame pašte atidaryta lietuviško gintaro paroda. Parodos rengėjai — Virginijos ir Kazimiero Mizgirių muziejus-galerija, JAV LB Kultūros taryba bei Lietuvos ambasada JAV. Parodoje, — daugiau kaip 400 vertingų V. ir K.Mizgirių muziejaus-galerijos parodinių, kurie supažindina su lietuviško gintaro [illegible]. LR ambasados nuotr.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

ŽVYNELINĖ — PSORIASIS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Tai sausos, žvyneliais padengtos, paraudusios odos dėmės. Jų neskauda ir beveik neniežti.

Kas yra tas psoriasis? Tai netvarka, galinti paliesti odą, rankų ir kojų pirštų nagus bei sąnarius. Ta liga odoje sudaro ilgai trunkančias, raudonas, kiek pakilusias, pilkai baltais ar sidabriniais žvyneliais padengtas ir ryškiai apibrėžtas dėmes. Jos dažniausiai atsiranda ant galvos odos, alkūnių, sėdynės ir kelių. Kartais paliečiami nagai — tada jie esti duobėti ir raukšlėti. Ta liga paliečia kai kurių sąnarius ir sukelia sąnarę-artritą.

Kas suserga žvyneline?

Ta liga serga du iš šimto. Čia Amerikoje kasmet atsiranda po 250,000 tokių naujų ligonių. Vyrai ir moterys vienodai suserga ta liga. Ji vyrauja šeimose ir dažniausiai pasitaiko septyniolikmečiams bei jauniems suaugusiems. Bet ja gali sirgti bet kurio amžiaus žmogus.

Kas sukelia žvynelinę?

Tyrinėtojai mano, kad žvyneline sergančiųjų odos ląstelės auga greičiau negu jos turėtų. Tada greitai gausėja odos ląstelės ir normalus jų nusilupimas nespėja su augimu. Tada ląstelės kaupiasi, sudarydamos storas, raudonas dėmes.

Žvynelinė dažnai prasideda po ilgokos įtampos, gerklės bakterinio uždegimo, saulėje kaitinimosi, girtavimo, vaistų, kaip beta blockeriai ar ne kortizoniniai prieš uždegimą ir lithium vaistų ėmimo. Žvynelinė yra neužkrečiama ir nesiplečia nuo žmogaus žmogui.

Kaip yra gydoma žvynelinė?

Ji yra nepagydoma. Ji sugrįžta ypač žiemą, kada oda esti sausa ir gauna mažai saulės. Tik gydytojas ir jo ligonis gali nutarti, kaip gydytis, idant ta liga būtų lengviausiai pakeliama.

Kasdieninis prašalinimas žvynelinės žvynų muilu ir vandeniu, užtepimas drėkinančio tepalo (moisturizer) yra pirmas žingsnis link tos ligos palengvinimo. Geriausi drėkiną tepalai yra tie, kuriuose yra vadinamos alphahydroxy-acids, kaip salicylic acid, urea ar lactic acid. Serganti vieta nekasoma, saulėje nedeginama ir negeriama svaigalų.

Gydytojas gali prirašyti tepalo, želatinos, kremo ar skysčio, turinčio kortiko steroido. Vis tik neilgam, nes ilgas tokio su kortizonu vaistų vartojimas priartina negeroves.

Kai kuriems užuot minėto vaisto yra geresnis vitamino D turintis vaistas Calcipotriene tepalo, skysčio ar kremo pavidalu.

Galima vartoti ir trečią vaistą: Tazoretene — tai retinol vaistas želatinos pavidalu.

Yra ir tokių žvyneline sergančiųjų: trumpas saulėje ar po tokia lempa pabuvimas — tik ne nusideginant, teikia palengvėjimą.

O kai žvynelinė dengia didelę dalį kūno, reikia pamėginti vadinamą Pliva gydymą. Tai naudojimas vaisto, vadinamo Psoralen, kartu su atsargiai kontroliuojamu saulės pakaitinimu. O kai žvynelinė yra labai sunki, ji lengvinama šiais vaistais: methotrexate, acitretin ar cyclosporine.

Šaltinis:
„The Postgraduate Medicine," July 2002.

INFORMACIJA APIE CHIROPRAKTIKĄ

DR. VIDA PUODŽIŪNIENĖ

Chiropraktika yra sveikatos priežiūros sritis, kuri specializuojasi natūraliu gydymu, pasinaudodama manualine ir fizine terapija, naudoja masažus, mankštą, augalus, vitaminus ir net paties kūno galias, gydant įvairius skausmus ar ligas.

Žodis „chiropractic" kilęs iš graikiško „cheir", sujungto su „praktika". Tai reiškia — kažkas atliekama rankomis. Vadinasi, chiropraktikos specialybė yra manualinė terapija, kur padedama ištiesint, atgaivinti suspaustus nervus, kraujagysles ir stuburo slankstelius. Ši terapija gali būti panaudota ne vien stuburo, bet ir visų sąnarių problemoms gydyti.

Kinijos Kong Fou dinastijos dokumentuose iš 2700 m. prieš Kristų randamos pirmosios užuominos apie daktarus, kurie naudojo manualinę terapiją. Šie dokumentai į Vakarų civilizaciją buvo atvežti misijonierių. Amerikoje manualinė terapija ir chiropraktika išsivystė tik nuo 1845 m. Jos kūrėju laikomas Daniel David Palmer.

Pirmasis vizitas pas chiropraktą

Pirmą kartą atvykus pas chiropraktą, yra tas pats, kaip atvykus pas kurį kitą gydytoją. Pirmiausia reikia užpildyti daug anketų su daugybe klausimų. Klausiama apie buvusias avarijas, kritimus, ligas, alergijas, svorio pasikeitimus, dietą, šeimos sveikatingumo istoriją ir pan. Stengiamasi sužinoti, ką pacientui skauda, kada pradėjo skaudėti, ar prisimena, ką veikė prieš skausmui prasidedant ir t.t.

Po anketų užpildymo vyksta pasitarimas su gydytoju, kuris taip pat klausia įvairius klausimus ir stengiasi sudaryti paciento sveikatingumo istoriją. Gydytojas iš pagrindų patikrina paciento sveikatą. Daugiausia tai yra neurologinis, ortopedinis ir chiropraktinis patikrinimas — tikrinami visi raumenys, stuburas, sąnariai. Po patikrinimo gydytojas nusprendžia, ar reikia peršviesti skaudamą vietą, ar reikia užsakyti kraujo bei šlapumo tyrimus, o gal siųsti pas kitą specialistą.

Kai gydytojas surenka informaciją ir nusprendžia, ar gali žmogui padėti, prasideda gydymas. Vienas svarbiausių chiroprakto instrumentų yra jo paties rankos ir stalas. Šis stalas turi daug mechaninių dalių. Kai gydytojas ant jo paguldo pacientą, stalo dalis jis manipuliuoja, ištiesinant paciento stuburą ar sąnarius. Dažniausiai visų pirma gydytojas įjungia šilumą, naudoja „ultragarsą", kartais net deda ledo. Po to atliekamas trumpas masažas, manualinė terapija, fizinė ar kinezinė terapija. Pacientas supažindinamas su teisinga kūno padėtimi — kaip reikia lenktis, pakelti sunkius daiktus, sėdėti, atsistoti ir vaikščioti.

Vizito trukmė

Pirmasis vizitas pas chiropraktą gali užtrukti valandą ar net pusantros. Kitų vizitų trukmė paprastai yra pusvalandis ar 45 minutės.

Kiek ilgai reikia gydytis

Gydymo laikas priklauso nuo problemos: jos dydžio, įsisenėjimo, asmens amžiaus ir kūno sveikatingumo. Daugelis pacientų turi lankytis pas gydytoją 2 ar 3 kartus į savaitę, dažniausiai tarp 2 ir 4 savaičių. Bet reikia atsiminti, kad kiekvienas pacientas yra skirtingas ir vieniems rekia ilgesnio, kitiems trumpesio laiko, kad pasveiktų.

Kodėl gydytis pas chiropraktą?

Yra ypač svarbu gydytis pas chiropraktą, nes jis ištaiso ir ištiesina stuburą, kitus sąnarius. Chiropraktas išmoko pacientus teisingo kūno laikysenos, padėties stovint, sėdint, ką nors dirbant. Taip pat mokoma, kaip pacientas turi save pats prižiūrėti, rūpintis savo sveikata, dieta ir pan. Chiropraktika padeda žmogui gydytis natūraliu būdu, padeda geriau suprasti save ir savo kūno funkcijas.

„Healthy Connection Chiropractic & Rehab Clinic" kaip tik specializuojasi manualine ir fizine terapija, taip pat sporto trauma, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymu, galvos skausmais, migrenom, „carpal tunnel" negalia, artritu, patarimais dietos ir vitaminų klausimais, alergijom, masažų terapija. Klinika yra 1000 S. State Str., Suite 201/202, Lockport, IL, 60411, tel. 815-834-9075/9076. Jauna chiropraktė Vida Puodžiūnienė kalba lietuviškai ir visiems maloniai patarnauja.

Pakeliui į Palangą aplankėme Orvidų sodybą netoli Kretingos. Antroji iš kairės — vaikų globėja Žydrūnė.
Ritos Venclovienės nuotr.

„VAIKO VARTAI Į MOKSLĄ" APŽVALGA

Dar atrodo taip neseniai, vos tik 1998 m., įsikūręs „Vaiko vartai į mokslą" būrelis, o jis jau vis daugiau suburia į savo narių eiles veiklai pasiaukojančių žmonių. Ritos Venclovienės iniciatyva, į šį būrelį pradžioje įsijungė pedagogės, socialinio skyriaus darbuotojos, kurių tikslas mokslinėmis priemonėmis paremti Lietuvoje asocialių šeimų vaikus. Taip pat didelį rūpestį kėlė vaikų mokyklų nelankomumas. Tokia aktuali Lietuvos vaikų problema, vis daugiau įgijo atgarsio ir į šį būrelį ėmė jungtis kitos moterys ir taip atsidarė nauji padaliniai New York, Philadelphia, Washington ir jau juose darbuojasi per 100 narių. Dabar vėl atsidarė naujas padalinys Springfield, kuriam vadovauti apsiėmė Vida Totoraitienė.

Pradėjus plaukti aukoms, o ir patį būrelio valdyba pajamas prisidūrė rengdama įvairius renginius, ruošdama garažo išpardavimus, pardavinėdama kalėdinėje mugėje surinktus daiktus ir tokiu būdu finansiškai geriau atsistojusi, jau buvo galima vis didesnę paramą teikti Lietuvos moksleiviams. Šios organizacijos pagrindinis tikslas yra remti, rūpintis ir dirbti su beglobiais vaikais, sudaryti jiems palankias sąlygas lankyti mokyklą. Kad parama būtų prasminga ir tinkamai panaudota, buvo pasirinkta remti vaikų dienos pomokyklinius centrus, kuriuose dirba pasišventę ir sąžiningi auklėtojai bei savanoriai. Tokie centrai veikia Vilniuje, Marijampolėje, Kazlų Rūdoje, N. Akmenėje, Obeliuose ir keliuose kaimuose.

Norėdamos plačiau susipažinti su Lietuvos vaikų nepritekliais, Rita Venclovienė, perdavė pirmininkės vadovavimą Birutei Pabedinskienei, o pati su Aldona Kamantiene vyko į Lietuvą padirbėti ten įkurtuose vaikų globos centruose. Vykdamos į Lietuvą, jos su savimi kartu vežėsi būrelio aktyviųjų narių sustatytą vaikų charakterio ugdymo programą, kuri buvo įgyvendinta 2000-2001 mokslo metais dviejuose Vilniaus dienos centruose. Taip pat 2001 metų rudenį pravesti šios programos seminarai remiamų centrų darbuotojams ir savanoriams. Programos tikslas įskiepyti ir išugdyti vaikuose moralines vertybes, kad vaikai, nepaisant skurdo ir vargo, siektų mokslo ir išaugtų dori, mąstantys, patriotiški, visaverčiai Lietuvos piliečiai. Su šia programa, abi pasišventusios pedagogės visus mokslo metus praleido, besidarbuodamos Lietuvoje.

Lietuvoje gal didžiausia problema yra dėl tėvų girtavimo, rūkalų ir svaigalų naudojimo, todėl sugrįžusios iš Lietuvos Rita Venclovienė ir Aldona Kamantienė, drauge su būrelio narėmis statė vėl naują programą „D.R.A.S.A.", pagal kurią būtų galima vadovautis, kovojant su šiomis negerovėmis. Ši programa buvo paruošta 2002 metų pavasarį ir pristatyta vaikų dienos centruose mokslo metų bėgyje. Šiai programai įgyvendinti reikia ilgesnio laiko, įdėti į ją daugiau darbo, kantrybės ir pasiaukojimo, nes juk dirbama su morališkai nusmukusiais žmonėmis. Tad ir vėl, vos tik kelis mėnesius pabuvojusios namuose ir su būrelio nariais pertarusios iš naujo visą programos planą, Rita Venclovienė ir Aldona Kamantienė rugsėjo 18 dieną išvyko vėl į Lietuvą toliau darbuotis tuose centruose.

Džiugu, kad į šio kilnaus „Vaiko vartai į mokslą" organizacijos darbą įsijungė Amerikos lietuvaitės studentės, kurios vasaros atostogų metu savanorėmis vyksta į Lietuvą padirbėti.

Lietuvoje, veikiančiuose pomokykliniuose centruose, pasiaukojusios vienuolės ir savanoriai dirbo labai sunkiomis sąlygomis. Patalpos buvo labai apleistos, langai išpuvę, neturėjo būtiniausių reikmenų, negalėjo pamaitinti visų vaikų. R. Venclovienė su A. Kamantiene nuvykusios pamatė, kad pirmiausia reikia patalpas sutvarkyti, kad vaikai galėtų šiltai ir maloniai jaustis. Tam tikslui atsirado daug geraširdžių aukotojų, kurie prisidėjo aukomis ir darbu. Tad „Vaiko vartai į mokslą" organizacijos parama išsiplėtojo: ji ne tik rūpinasi mokslinėmis priemonėmis, bet ir viskuo, kas surišta su tais beglobiais vaikais. Šios organizacijos veikla maždaug tokia:

superka Lietuvoje vaikams reikiamas knygas ir mokslo reikmenis;

parūpina centrams įvairias užsiėmimo priemones;

skiria vienkartines premijas psichologams, globėjams ir savanoriams;

suranda rėmėjus ir skiria pinigus maistui ir buitiniams reikmenims;

skatina savanorišką darbą su apleistais vaikais;

siunčia siuntinus rūbelių, knygelių, žaislų;

ieško Amerikoje savanorių darbui Lietuvoje su apleistais vaikais.

Tokiame darbe negali apsiriboti kokiomis taisyklėmis ar nuostatais, nes visados iškyla naujos problemos, naujų rūpesčiai, kuriuos ir pamato į Lietuvą nuvažiavusios dirbti savanorės. Tad čia, Amerikoje, aktyvieji šios organizacijos nariai daug dirba, stengdamiesi kuo daugiau surasti šia veikla susidomėjusių žmonių, gauti paramą ir lėšas.

Rugpjūčio 13 dieną įvykusiame „Vaiko vartai į mokslą" aktyviųjų narių susirinkime, buvo perrinkta nauja valdyba, kurios sudėtis dabar yra:

Birutė Pabedinskienė — pirmininkė; Irena Grigaliūnienė — vicepirmininkė; dr. Alina Bičkienė ir Ramunė Kubiliūtė — sekretorės; Ramojus Vaitys — iždininkas; Nijolė Grigaliūnienė, Virginija Majauskienė ir Ritonė Rudaitienė — renginių vadovės; Nijolė Nausėdienė ir Aldona Vaitienė — administratorės; Aldona Kamantienė ir Rita Venclovienė — programos vadovės; Stasė Kazlauskienė — Cleveland skyrius; Valentina Rauckienė — Detroit skyrius; Danutė Bobelienė — New York skyrius; Teresė Landsbergienė — Washington skyrius.; Vida Totoraitienė — Springfield skyrius.

2001 m. pradžioje ši organizacija JAV valdžios buvo pripažinti kaip savanoriška labdaros organizacija. Šiuo metu ji Lietuvoje globoja per 500 mokyklinio amžiaus vaikų iš asocialių šeimų. Tai yra tik mažytė dalelė, bet jei nors tiek vaikų pasisektų išvesti į šviesą, pastatyti juos ant tikro kelio, tai ir pačios Lietuvos ateitis bus šviesesnė. Tik vaikai yra tautos ateitis ir viltis. Tad šiuo kilniu tikslu vadovaujantis „Vaiko vartai į mokslą" riboja savo visą veiklą. Būtų maloną, jei atsirastų ir daugiau žmonių norinčių prisijungti prie šio kilnaus tikslo.

Nijolė Nausėdienė

*** Lietuva viena pirmųjų iš Rytų Europos valstybių turės aiškią tvarką, kaip nustatyti moksleivių psichiką veikiančių medžiagų vartojimą. Vilniaus visuomenės sveikatos centro seminare ši tvarka buvo pristatyta mokyklose dirbantiems slaugytojams. Sostinės moksleivių apklausa rodo, jog net 98 proc. apklaustųjų vartoja alkoholį.**

(LŽ, Elta)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: **administracija@draugas.org**
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

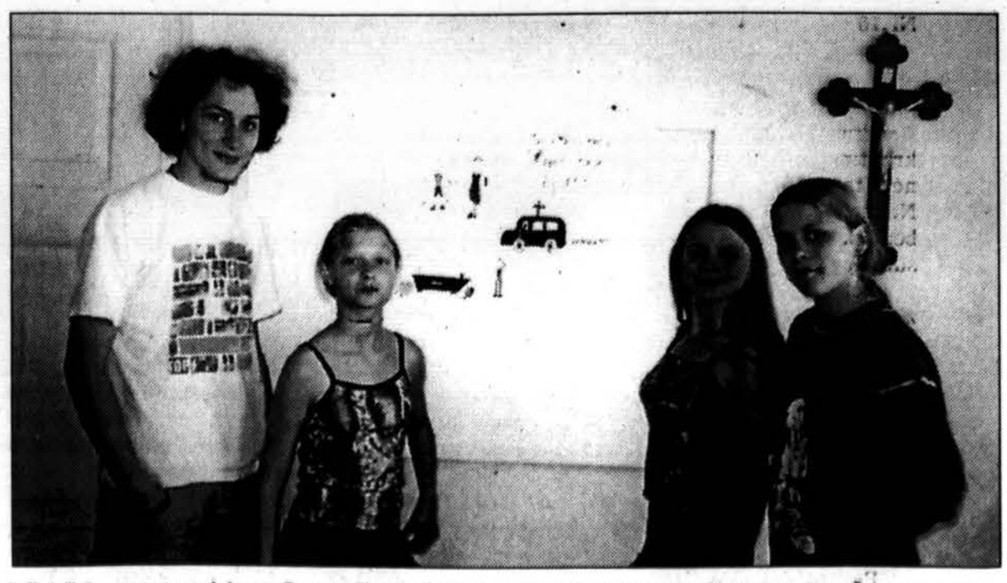

D.R.A.S.A. programos dalyvės: Renata, Vanda ir Olė su savanoriu iš Austrijos Danielium Visų Šventųjų centre Vilniuje.
Ritos Venclovienės nuotrauka.

JAV LB TARYBOS POSĖDIS, PRASIDĖJĘS JAV SENATO RŪMUOSE

Rugsėjo 20–22 d. Vašingtone, DC, Marriott viešbutyje, vyko JAV Lietuvių Bendruomenės XVI Tarybos trečioji sesija, kurią lydėjo ir keletas kitų renginių. Rugsėjo 20 d., penktadienis, buvo paskelbtas Visuomeninės veiklos diena. Darbą sesijos dalyviai pradėjo 10 val. ryto konferencija JAV Senato rūmuose, kurią vedė JAV LB Tarybos prezidiumo pirmininkė Regina Narušienė, sveikino JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys. Dalyvavo ir kalbėjo LR ambasadorius Vygaudas Ušackas. Per pertrauką tarp Senato posėdžių į konferencijos dalyvius kreipėsi senatorius, „Baltic Freedom Causus" Senate vienas iš pirmininkų Richard Durbin. Taip pat dalyvavo ir kalbėjo Amerikos lenkų kongreso Vašingtono įstaigos direktorius Casimir I. Lenart bei dr. Mike Haltzel, Senato Užsienio reikalų komiteto Europos pakomitečio štabo direktorius ir vyriausiasis sen. Joseph Bidero užsienio reikalų patarėjas, prisipažinęs, kad jis yra žydas iš Nemunėlio. Kalbėtojui buvo pateikta klausimų dėl Amerikos pozicijos įvairiais klausimais, liečiančiais Baltijos kraštus, dėl „Williams International" bendrovės veiksmų Lietuvoje ir kt. Konferencijos pabaigoje JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos narys G. Skučas pateikė instrukcijas LB atstovams, kurie rengėsi lankyti savo senatorius ir Kongreso narius jų raštinėse bei susitikti su jų štabų darbuotojais. Delegacijų apsilankymo tikslas buvo padėkoti Amerikos valdžios atstovams už rėmimą Lietuvos ir kitų kraštų kelyje į NATO, Senato nariams – už dalyvavimą balsavime remiant „Freedom Consolidation Act" Senate.

Kitas tos dienos renginys buvo apsilankymas Holocaust Memorial Museum, kur JAV LB delegacija įteikė angliškai išleistą Dalios Kuodytės knygą apie žydų gelbėjimą Lietuvoje II Pasaulinio karo metais, apžiūrėjo puikiai įrengtą didžiulę ekspoziciją.

Penktadienį po pietų JAV LB Tarybos nariai dalyvavo parodos „Lietuvos gintaras" atidaryme Old Post Office Pavillion (1100 Pennsylvania Ave.) patalpose. Parodą rengė Kultūros taryba (pirm. Marija Remienė) ir Lietuvos ambasada (atstovė kultūrai Dina Kompilevič) bei Gintaro muziejų Vilniuje ir Nidoje savininkai Virginija ir Kazimieras Mizgiriai. Renginį atidarė ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas, ekspoziciją pristatė Kazimieras Mizgiris.

Pirmoji bendruomeninių diena Vašingtone baigėsi priėmimu Lietuvos ambasadoje, kur po užkandžių įvyko iškilminga Lietuvos valstybės apdovanojimų įteikimo ceremonija. Už nuopelnus ambasadorius V. Ušackas apdovanojimus įteikė humanitarinės pagalbos Lietuvai iniciatoriui ir teikėjui Ernestui C. Raskauskui – Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžių ir JAV LB veikėjui Algimantui Gureckui – Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžių.

Rugsėjo 21 d., penktadienį, Marriott viešbutyje JAV LB XVI Tarybos trečioji sesija prasidėjo vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, invokacija. Mirusiųjų pagerbimo ceremoniją vedė JAV LB Tarybos prezidiumo vicepirmininkas Bronius Juodelis; Angelė Nelsienė prisiminė neseniai mirusį bendruomenininką poetą Bernardą Brazdžionį. Organizacinio komiteto vardu pasveikino JAV LB Vašingtono apylinkės pirmininkė Rūta Kalvaitytė-Skučienė. Tarybą pasveikino Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas Algis Rugienius, ambasadorius JAV V. Ušackas, JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys, JBANK ir ALTo atstovas. JAV LB Tarybos prezidiumo pirmininkė Regina Narušienė pristatė prezidiumo narius: vicepirmininkus Gediminą Damašių, dr. Petrą Kisielių ir Bronių Juodelį; sekretores Birutę Vilutienę ir Birutę Vindašienę. Įžanginiame žodyje Regina Narušienė kalbėjo apie ateinantį pavasarį vyksiančius naujus Tarybos rinkimus, apie susidariusią atstovavimo Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje problemą po to, kai buvo sumažinta JAV delegacija. Buvo apgailestauta dėl retėjančių senųjų bendruomenininkų gretų ir išreikšta būtinybė rasti naujų vadovų, įjungiant į bendruomenę jaunimą ir naujai atvykstančius lietuvius. „Nesakau, kad jau krizė, bet apie ateitį galvoti reikia", – sakė Regina Narušienė. Ji pasidžiaugė, kad šios savaitės susitikimai leido dar labiau sutvirtėti įsitikinimams, jog Lietuva bus pakviesta į NATO.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys apžvelgė metų veiklą. Tarp išeivijos bendrųjų reikalų jis paminėjo, kad yra teigiamų poslinkių Niujorko Kultūros židinio istorijoje. Lietuvos gen. konsului dr. Rimantui Morkvėnui priėmus kvietimą būti tarpininku tarp besiginčijančių šalių, buvo sukviestas Tėvų Pranciškonų ir Kultūros židinio tarybos susitikimas, kuris davė vaisių. Ieškoma kompromisinio sprendimo. Pirmininkas pasidžiaugė, kad nebėra ryškesnių nesutarimų su kitomis lietuviškomis organizacijomis ir paprašė tarybos įgaliojimo JAV LB Krašto valdybai pradėti pirminius pasitarimus su Amerikos Lietuvių Taryba organizacinio susivienijimo tikslu. „Tai bus ilgokai užtrunkantis procesas, reikalaująs kantrybės, diplomatijos ir praeityje patirtų nuoskaudų primiršimo, – sakė A. Gečys, – tačiau bandyti verta, nes susivienydami sukurtume daugelį bangų ir kartų sujungiančią stiprią išeivijos instituciją. Susivienijimas daug pasitarnautų išeivijos vidiniam susicementavimui ir jos priaugančių kartų tautiniam išlikimui".

Buvo paliesta trečiosios išeivių bangos įsiliejimo, tautinių religinių židinių išlaikymo bei stiprinimo problemos, veikla dėl Lietuvos pakvietimo į NATO ir kt. Padėkota Lietuvių fondui, be kurio paramos bendruomenės veikla nebūtų įmanoma.

Už savo veiklos sritis atsiskaitė Krašto valdybos nariai ir padalinių vadovai: Rimantas Stirbys (vicepirmininkas organizacijai), Teresė Gečienė (sekretorė ir narė informacijai), Juozas Ardys (vicepirm. finansams), dr. Stasys Bačkaitis (vicepirm. mokslui), Ramutis Pliūra (iždininkas). Pasisakė padalinių pirmininkai: Marija Remienė (Kultūros taryba), Birutė Jasaitienė (Socialinių reikalų taryba), ses. Margarita Bareikaitė (Religinių reikalų taryba), Rimas Gedeika (vicepirm. sportui), Vidmantas Rukšys (vicepirm. jaunimo reikalams), Rasa Ardytė-Juškienė („Bridges" žurnalo redaktorė), Arvydas Tamulis („Lithuanus" žurn. tarybos pirm. ir administratorius), dr. Vytautas Bieliauskas (Lietuvių fondo skirstymo komiteto narys ir JAV LB atstovas LTSC). Švietimo tarybos pirmininkė Dalilė Polikaitienė tuo metu lankė lituanistinę mokyklą, bet jos ataskaita kartu su kitomis ataskaitomis buvo išsiuntinėta tarybos nariams raštu dar prieš prasidedant sesijai.

Patvirtinta nauja Krašto valdybos vicepirmininkė trečiosios bangos reikalams. Ja tapo Sigita Šimkuvienė iš New Haven, CT.

Po to vyko diskusijos. Buvo pasidžiaugta, kad ryškiai sustiprėjo sporto judėjimas rytinėje pakrantėje. Tai puikus būdas patraukti naujosios bangos išeivius. Šiame bare jau pasižymėjo naujoji vicepirmininkė Sigita Šimkuvienė. Omahos atstovas pageidavo, kad sporto judėjimas pasistūmėtų iki jų krašto. Birutė Jasaitienė buvo paprašyta padėti parengti atmintinę naujai atvykstantiems, kur būtų sukaupta visa būtinoji informacija ir kt.

Algis Rugienius kalbėjo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu. Jis teigė, kad PLB veikia 36 kraštuose, ypač buvo atžymėtas JAV LB – didžiausios ir stipriausios narės indėlis. Buvo pagirtas „Pasaulio lietuvio" žurnalo redaktorės Reginos Kučienės ir administratoriaus Viktoro Kučo darbas. Pageidauta pagalbos rengiant dainų šventę ir seimą kitų metų vasarą Lietuvoje. Iškilo jau iki prasidedant posėdžiui užkulisiuose brendusi diskusija dėl JAV LB delegacijos renkamų atstovų skaičiaus PLB seime sumažinimo (iki 28 žmonių). Vėliau balsavimo būdu taryba atstatė 34 narių delegaciją su 4 kandidatais ir nutarė kreiptis į PLB valdybą ją patvirtinti. Motyvas: JAV Lietuvių Bendruomenė įneša didžiausią indėlį ir finansiniu, ir veiklos požiūriu ir praktiškai išlaiko PLB.

Išklausytas Garbės teismo (pirm. Antanas Polikaitis); Kontrolės komisijos (pirm. Juozas Polikaitis) pranešimai; vyko ilgai užsitęsusi diskusija dėl bendros LR Seimo ir JAV LB atstovų komisijos (JAV LB pusės vadovė – Liūda Rugienienė) tolesnės veiklos ir įstatų. Nutarta, kad JAV LB Prezidiumas ir JAV LB atstovai sudarys komisiją ir bandys išsiaiškinti skirtumus tarp jų projektų ir korespondentiniu būdu pateiks Tarybai balsuoti.

Buvo išklausytas svečias Edmundas Kulikauskas, kuris pristatė Valdovų rūmų atstatymo programą.

Vakare įvyko iškilminga vakarienė. Joje dalyvavo JAV Kongreso narys John Simkus, simboliniu Gintaro ordinu buvo apdovanotas JAV Nacionalinės saugumo tarybos vyriausiasis direktorius Europai ir Europos reikalų bei specialusis prez. Bush asistentas Daniel Fried. Pokylyje dalyvavo Lenkijos ambasadorius JAV Przemyslaw Grudzinski. Lietuvos Respublikos ambasadorius Vygaudas Ušackas įvykdė Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus įpareigojimą ir Gedimino ordino Riterio kryžių už nuopelnus įteikė JAV LB Kultūros tarybos pirmininkei Marijai Remienei. Pokylyje dalyvavęs LR kariuomenės vadas gen. Jonas Kronkaitis kariuomenės apdovanojimą už nuopelnus įteikė Algimantui Garsiui. Regina Narušienė ir Algimantas Gečys „Bridges" žurnalo 25-mečio proga Lietuvių Bendruomenės padėkos adresą įteikė „Bridges" žurnalo redaktorei Rasai Ardytei-Juškienei, padėkojo „Bridges" administratoriui Ramučiui Pliūrai. Po vakarienės įvyko dainininkės Nerijos Kasparienės koncertas (akompanavo Jeromy Yong).

Rugsėjo 22 d., sekmadienį, įvyko šv. Mišios, kurias aukojo vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir kun. Vaidotas Labašauskas. Po to buvo pristatytos rezoliucijos, vyko diskusijos dėl jų priėmimo, pasisakė apylinkių pirmininkai, buvo tartasi dėl kito tarybos posėdžio vietos, dėl kurios dar neapsispręsta. Kadangi šis Tarybos posėdis jo dalyviams pareikalavo nemažai išlaidų, kai kurie Tarybos nariai pageidavo kitais metais surengti pigiau atsieinantį renginį.

Audronė V. Škiudaitė

Rugsėjo 20 d. Vašingtone, DC, Old Post Office Pavillion, buvo atidaryta paroda „Lietuvos gintaras". **Rolando Kačinsko** nuotr.

Danutė Bindokienė

Baltai perdažytas velnias netaps angelu

Čeka, NKVD, KGB... Ką tai reiškė prieš sovietų imperijos žlugimą, ką reiškia šiandien? Ar per šį laikotarpį tikroji reikšmė išnyko užmarštyties ir nostalgijos rūkuose? Manykime, kad buvusių sovietų okupuotų valstybių atmintis geresnė, negu rusų, kurių nemaža dalis tebeklaidžioja savo demokratinės tapatybės ieškojimo labirintuose, dažnai su atodūsiu atsigręždami atgalios. Juk ir Vokietijoje šiandien yra abejojančių, nacistinio režimas nusikaltimais, vadindami visus kaltinimus „žydų propaganda", tad ir Rusijoje yra nemažai, ypač gimusių ir augusių po stalinistinės eros, nenorinčių tikėti, kad komunizmo rankos kruvinos.

„Tvirtinimas, kad bolševizmas įsigalėjo teroro veiksmais, yra perdėtas. Komunizmas visiems atnešė lygybę, kuri, deja, išnyko po valdžios pasikeitimo 1991 m.", — tokios nuomonės pasigirsta Maskvoje, kur pastarosiomis dienomis vyksta diskusijos: ar reikėtų į Lubjankos aikštę sugrąžinti 14 tonų sveriančią bronzinę Čekos-NKVD-KGB „tėvo" Feliks Dzeržinskij statulą, kurią minios nuo pjedestalo nuvertė, Sovietų Sąjungai žlugus.

Statulą į pirmykštę vietą nori pastatyti Maskvos meras Juri Lužkov, o jam pritaria nemaža dalis maskviečių, nors nesnaudžia ir opozicija: siekiama surinkti milijoną parašų ir mero ketinimą sustabdyti. (Argi panašios diskusijos neužvirė, kai Dzūkijoje „grybų karalius" sumanė pasipelnyti iš komunistinių stabų kontroversijos ir įsteigti Grūto parką?)

Dzeržinskij slaptosios policijos viršininko pareigom parinko pats Leninas. Pradžioje vadinta Čeka, vėliau, jau Stalino laikais, NKVD, slaptoji policija teroro voratinkliu apraizgė visą Rusiją ir padėjo įtvirtinti bolševizmą. Dzeržinskij jai vadovavo iki 1923 m., nevadindamas žiaurios NKVD veiklos nusikaltimu, bet „policijos procedūra". Kiek toji „procedūra" praliejo kraujo, kiek atnešė kančių ir siaubo, šiandien dar neapskaičiuota, bet ilgainiui galbūt tie slaptieji darbai išaiškės, kaip buvo išaiškintas Gestapo teroras.

Visgi kai kurie rusai tebetvirtina, kad Dzeržinskij nuopelnai Rusijai yra stambūs, o dėl jo „darbo metodų" — „juk neįmanoma iškepti kiaušinienės, nesudaužius kelių kiaušinių..." — kaip išsireiškė viena jauna maskvietė.

Tačiau žmogus — ne kiaušinis ir jo sunaikinimo negalima lengvabūdiškai pateisinti. Š.m. rugpjūčio mėnesį netoli St. Peterburgo, prie Toksovo vietovės, atrasti masiniai kapai, kuriuose, kaip manoma, užkasta (čia netinka sakyti — „palaidota") per 30,000 lavonų. Tai tik vienas Stalino eros kapinynų, slėpusių baisiąją savo paslaptį daugybę dešimtmečių.

Kapinyną po penkerius metus trukusių pastangų atradę žmogaus teisių organizacijos „Atmintis" tyrinėtojai. Iki to laiko didžiausias masinis kapinynas buvo rastas taip pat netoli St. Peterburgo. Jis slėpė apie 8,500 žmonių palaikų, bolševikų nužudytų 1937-1938 m. O kiek iš viso „liaudies priešų" buvo sunaikinta iki Stalino mirties 1953 metais? Ne tūkstančiai, ne dešimtys ar net šimtai tūkstančių, bet milijonai. Archyvai liudija, kad vien tik St. Peterburgo (tuomet Leningrado) mieste ir apylinkėse tarp 1937 m. rugpjūčio ir 1938 m. lapkričio buvo nužudyta 38,488 žmonių...

Antra vertus, nereikia stebėtis, kad rusų tauta, ypač nebeturėjusi išgyventi revoliucijos ir porevoliucinio Čekos-NKVD siautėjimų, apie baisiuosius bolševikų darbus nedaug žino. Juk ir Lietuvoje „postalininės" kartos užaugo nemačiusios išniekintų partizanų lavonų miestų aikštėse, nepažinusios masinių trėmimų ir areštų siaubo. Komunizmas jau buvo išmokęs mases valdyti kitokiais būdais — visuotinio teroro nebereikėjo, nes jis buvo taip giliai įskiepytas į visų „didžiosios tėvynės piliečių" pasąmonę, kad jie ir patys nejautė jo buvimo.

Sunku suprasti, kad ir po daugiau kaip dešimtmečio nepriklausomybės (ar — Rusijos atveju — demokratinės santvarkos) komunizmo doktrina dar neišraunama iš žmonių pasąmonės. Nėra abejonės, kad čia labiausiai trūksta švietėjiškos veiklos — tiek Rusijoje, tiek ir Lietuvoje bei kituose bolševizmo bacilomis užkrėstuose, kraštuose. Jeigu šiandien maskviečiai gali Dzeržinskij kruvinąją veiklą vadinti Rusijai naudinga, tikrojo komunizmo veido atidengimas ne tik būtinas, bet galbūt net pavėluotas.

AUTOMOBILIU PER KURŠIŲ NERIJĄ

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Nr.10

Su pusryčiais teko palaukti

Priėjome pagaliau pajūrio krantinę, tačiau jokios kavinės taip ir nepastebėjome. Neabejojau, kad prie jūros bent kokią užkandinę vis tiek surasime.

Bet tai buvo galvojimas žmogaus, šiek tiek jau atitrūkusio nuo sovietinės realybės. Atmintis vis dėlto yra trumpa, ir reikia ryškių pergyvenimų jai susigrąžinti. Pasivaikščiojimas betonine Kranto arba Zelenogradsko pajūrio krantine ano gyvenimo prisiminimus natūraliai grąžino.

Praėjome ja nuo pradžios iki pabaigos — turbūt daugiau kaip 1 km — ir neįtikėtina: jokios kavinės, jokios užkandinės, net jokio kiosko, kur galėtum nusipirkti kokią spurgą, gaivinančių gėrimų ar bent ledų porciją. Nors rytas buvo gana ankstyvas (apie 9 val.), tačiau oras — gražus, šiltas, tad paplūdimy jau kaitinosi poilsiautojų.

„Koks ribotas pasirinkimas Kranto vasarotojams, palyginus su paslaugų bei patogumų pasiūla Nidoje ar Juodrantėje, nekalbant jau apie Palangą", — pamaniau sau, žvelgdamas į saulės vonias gaudančius žmones, sugulusius ant smėlio siauručiame pliažo ruože, greta tuščios ir šaltos gelžbetoninės krantinės.

Greta paplūdimio promenados — daržovės

Kitoje krantinės pusėje, kiek atokiau nuo pėsčiųjų tako, aptekę metrinėmis žolėmis ir atitverti aukštomis tvoromis, buvo matyti mediniai vokiški pakrantės kurhauzai, apsamanojusiais stogais, atsilupusių dažų sienomis bei langų rėmais, bulvėmis ir kitokiomis daržovėmis apsodintais kiemais.

Tiesą sakant, vienas kitas namelis buvo remontuojamas, visai ant jūros kranto buvo statomas ir naujas viešbutis, tačiau tai nekeitė bendro nykaus įspūdžio, sunkiai suderinamo su tuo, kokį tikėtumeisi patirti, apsilankęs kurorte.

Išvaikščioję pakrantę ir palei ją esančią centrinę miesto dalį, taip ir nesuradome jokios veikiančios užkandinės papusryčiauti. Tiesa, pora „valdiškos" išvaizdos kavinių miestelio gilumoje buvome pastebėję, bet jos taip pat buvo užrakintos ir skelbėsi darbą pradedą tik nuo 10 ar net nuo 12 val.

Valiutos keitykla turguje

Gal dvidešimt minučių po dešimtos vėl buvome prie tos pačios valstybinio banko valiutos keityklos. Tačiau įstaiga tebebuvo užrakinta ir jokių paaiškinimų, kada pradės ir ar pradės veikti — nebuvo. Rusiškų rublių reikėjo ne tik pusryčiams, kurių jau per dvi valandas nesėkmingai ieškojome, bet ir naujai fotojuostai, nes senąją jau buvau išfotografavęs.

Užsukau į nedidelę parduotuvę. Už litus fotojuostos man vis dėlto nepardavė, tad ėmiau aiškintis ar yra kitas banko skyrius, kur galėčiau išsikeisti pinigų. Arba gal yra netoliese kur bankomatų, priimančių Visaelectron arba Maestro korteles.

Dėl kortelių — nesuprato apie ką kalbu, o dėl banko paaiškino, kad kito nėra. Tačiau nustebo, jog noriu ten keistis pinigus: „Ten juk žymiai blogesnis kursas!"

O kur kursas yra geresnis? „Pas 'valiutininkus' ", — nedvejodamas atšovė ir ėmė aiškinti, kur juos rasti. O jie, pasirodo, veikia prie pat banko, už 50 metrų įsikūrusiame miesto turguje.

Nepalaikė partneriu

Ne todėl, kad ten „geresnis kursas", bet kad kitur negalėjau pinigų išsikeisti, nužingsniavau į turgų. Pasijutau herojum iš Ostapo Benderio draugijos.

„Kur čia galima išsikeisti rublių", — pasiteiravau daugiau ar mažiau švariau apsirengusio žmogaus. „Štai ten vaikinas, derėkis", — mostelėjo ranka į vaikiną, besisukinėjantį tarp kažkokio pigaus importo perpardavinėtojų.

Bus daugiau

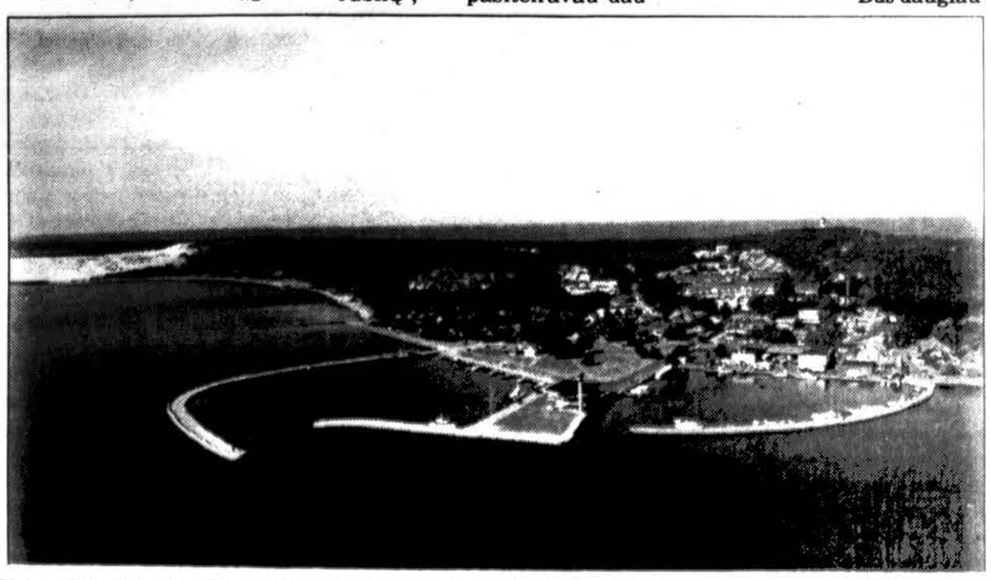

Nida ir Parnidžio kopa (kairėje), nuo kurios prasideda ištisi smiltynai

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

ŠVENTĖME KUN. ALFONSO BABONO 75 — ĄJĮ GIMTADIENĮ

Š. m. rugsėjo 15 d., sekmadienį, Šv. Antano parapijos patalpose buvo švenčiama kun. klebono Alfonso Babono 75 metų amžiaus sukaktis. Padėkos šv. Mišias koncelebravo sukaktuvininkas kun. Alfonsas Babonas, prelatas Jonas Staškus iš Kanados, kun. Viktoras Kriščiūnevičius, ir kun. Walter Stanievich. Prasmingą pamokslą pasakė prelatas Staškus. Ta proga šv. Mišių metu įspūdingai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Stasio Sližio. Choras giedojo: „Štai ateinam prie altoriaus", muz. St. Sližio, vargonams ariją iš „Kantatos nr. 208", muz. J. S. Bach, „Tau dėkinga Lietuva" (solo muz. St. Sližys ir choras), finale — „Plurimos Annos", muz. F. Witt, ir vargonų solo tokata „Atlaidų finalas", muz. St. Sližio.

Po šv. Mišių pilna salė dalyvių susirinko pagerbti ir kartu švęsti kun. Babono praėjusį 75 metų jubiliejų. Salę puošė Mykolo Abariaus, specialiai šia progai sukurtas plakatas su užrašu: „Sveikiname kun. Alfonsą Baboną — 75 gimtadienio proga". Buvo paruoštos programėlės su užrašu: „Didžiai gerbiamas klebone, nepalikite mūsų, 2002, rugsėjis". Stalai padengti baltomis staltiesėmis ir papuošti jau rudenio gėlių žiedais. Dalyvavo arti 150 asmenų iš Detroito, jo apylinkių, Ohio, Kanados, net iš Lietuvos atskrido jubiliato brolis ir brolienė, Rimas ir Monika Babonai, pagerbti kun. Baboną.

Į salę sukaktuvininką kun. Alfonsą Baboną įvedė Mykolas Abarius ir Regina Juškaitė-Švobienė. Prie garbės stalo kun. Babonas buvo apjuostas tautine juosta su užrašu „Sveikiname — 75". Tai parapijiečių dovana. Jam buvo prisegtas baltas gvazdikas.

Programą vedė Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje vadas Mykolas Abarius. Maldą prieš vaišes sukalbėjo prelatas Staškus.

Pasivaišinus, parapijos tarybos pirmininkas Algis Zaparackas apibūdino sukaktuvininko šakotą gyvenimo kelią ir jo pastoracijos darbus.

Gimė Lietuvoje, Raseinių mieste, 1927 m. rugsėjo 6 d. Augo ir mokėsi Raseiniuose. Kunigu įšventintats 1962 m. gruodžio 22 d., Romoje, Laterano bazilikoje. Įstojo į Šv. Kazimiero lietuvių Pontifikalinę kolegiją. Ją baigė 1963 mėtais įsigydamas teologijos ir filosofijos licenziato laipsnį. Primisijas laikė Muenchene. Kun. Alfonsas Babonas atvyko į JAV iškviestas Allentown vyskupo Pennsylvanijoje. Toje vyskupijoje tada buvo 12 lietuviškų parapijų. Jų daugumą įsteigė pirmieji lietuviai imigrantai — angliakasiai. Vyskupas kun. A. Baboną paskyrė į New Philadelphia Švč. Jėzaus Širdies parapiją, vėliau perkėlė į Easton ir pagaliau į Minersville. Susidariusių aplinkybių verčiamas, turėjo palikti Pennsylvaniją.

Kurį laiką gyveno pas tėvus New Yorke. Šv. Mišias laikydavo lietuviškose parapijose. Dievo Apvaizdos kleb. kun. M. Kundrat, tuo metu ieškojo kunigo, gerai mokančio lietuvių kalbą. Jo iškviestas kun. Alf. Babonas atvyko į Detroitą ir buvo paskirtas Dievo Apvaizdos parapijos vikaru. 1968 m. Kelių departamentas nupirko parapijos žemę su bažnyčios pastatu ir per tą vietą pravedė greitkelį. Naujoje vietoje pastačius bažnyčią ir Kultūros centrą, kun. M. Kundrat buvo iškeltas į kitą parapiją. Kun. Alf. Babonas pasiliko laikinu administratoriumi. Atkėlus naują kunigą, už kelių mėnesių kun. Alf. Babonas buvo perkeltas į Royal St. Mary parapiją, po poros metų į Northville, Our Lady of Victory parapiją. Šioje parapijoje trumpai padirbėjo; 1979 m. jis gavo paskyrimą į Šv. Antano parapiją administratoriumi ir po trumpo laiko buvo paskirtas klebonu. Jis gražiai sugyvena su parapijiečiais, puoselėja religines ir tautines tradicijas, skatina visuomeninę veiklą. Kun. Alf. Babonas yra BALFo 76-to skyriaus pirmininkas, Lietuvos Šaulių išeivijoje vyr. kapelionas, „Švyturio" jūrų šaulių kuopos kapelionas, Lietuvos Vyčių 102 kuopos, Šv. Antano altoriaus draugijos ir Dainavos jaunimo stovyklos dvasios vadas, daugelio kitų vietinių organizacijų rėmėjas.

Kun. A. Babono sukaktuvines padėkos Mišias Šv. Antano bažnyčioje Detroit, MI, koncelebravo (iš kairės): prel. Jonas Staškus (iš Kanados) ir kunigai — Alfonsas Babonas, Viktoras Kriščiūnevičius, J. W. Stanievich.
Reginos Juškaitės-Švobienės nuotr.

Prel. Jonas Staškus sveikino kleboną jo garbingos šventės proga. Abudu buvo kartu įšventinti. Jaunystėje kun. Babonas jo draugų buvo vadinamas „kapitonu". Džiaugėsi, kad gražiai veda savo parapijėlę, linkėjo kun. Babonui Dievo palaimos ir daug sveikatos.

L. R. garbės konsulas Detroite Jurgis Jurgutis sveikino jubiliatą ir pranešė, kad kun. Babonui bus įteiktas Lietuvos pasas. Dabar turės Amerikos ir Lietuvos pasus.

Raštiški sveikinimai kun. Babono jubiliejaus proga buvo gauti iš: L. R. prezidento Valdo Adamkaus, Detroito arkivyskupijos kardinolo Adam Maida, Vilniaus metropolito kardinolo Audrio Juozo Bačkio, popiežinės Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektoriaus prelato Algimanto Bartkaus (kun. Babono kurso draugo), Vilniaus arkivyskupijos „Carito" direktoriaus dekano Balio Stankaus ir jo darbuotojų kolektyvo, Šiaulių vyskupo Eugenijo Bartulio, Lietuvių Šaulių sąjungos vado plk. lt. Juozo Širvinsko, L. R. garbės konsulo Detroite Jurgio Jurgučio, BALFo centro valdybos pirmininkės Marios Rudienės, BALFo 76-to skyriaus valdybos ir revizijos komisijos, „Lietuviško balso" radijo programos redaktoriaus Kazio Gogelio ir „Amerikos lietuvių balso" radijo klubo vedėjo Lino Orento, Dievo Apvaizdos parapijos klebono Aloyzo Volskio ir parapijos tarybos „Lietuviškų melodijų" radijo programos redaktoriaus Algio Zaparacko, Detroito sendraugių ateitininkų, Lietuvos žurnalistų sąjungos Detroito skyriaus pirmininko Sauliaus Šimoliūno, Lietuvos Vyčių padalinio „Pagalba Lietuvai" direktorių tarybos pirmininko Robert S. Boris ir valdybos pirmininkės Reginos Juškaitės-Švobienės, Lietuvos Vyčių Vidurio centro rajono pirmininkės Pranciškos Petkuvienės, Lietuvos Vyčių padalinio Šv. Kazimiero gildijos pirmininkės Onos Klizas — Wargo, Lietuvos Vyčių 102-kuopos, veikiančios prie Šv. Antano parapijos, Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje vado Mykolo Abariaus, „Švyturio" jūrų šaulių kuopos, Lietuvos karių veteranų „Ramovės", Altoriaus draugijos, Dariaus ir Girėno klubo, LŠS Vlado Putvio kuopos vado V. Pečiulio, Jūrų šaulių kuopos „Klaipėda" vado J. Mikulio, A.L.R.K. jaunimo stovyklos Dainavos tarybos, LŠS garbės narės Onos Mikulskienės ir Detroito apylinkės Lietuvos dukterų draugijos.

Elena Žebertavičienė sveikino sukaktuvininką su daina. Choro vardu Bronė Čiunkienė sveikino kleboną kun. Baboną ir įteikė dovaną nuo choro. Jubiliato brolis Rimas Babonas sveikino savo brolį, įteikdamas jam adresą ir kartu su žmona Monika apjuosė kun. Alfonsą su dar viena juosta su įrašu „sveikiname 75, Babonai".

Rengėjų ir dalyvių vardu Mykolas Abarius įteikė sukaktuvininkui adresą su organizacijų ir visų šioje puotoje dalyvavusių svečių sveikinimais, o Regina Juškaitė-Švobienė įteikė klebonui linkėjimų atvirutes.

Kun. Babonas savo kalboje reiškė padėką visiems, kurie prisidėjo prie šio gražaus pagerbimo. Jau 24 metus jis dirba Šv. Antano parapijoje. Stebėjosi, kaip greitai laikas praslinko. Pasidžiaugė, kad už 3 mėnesių švęs savo 40 metų kunigystės jubiliejų. Džiaugėsi sąvo parapija ir parapiečiais. Visi gražiai sugyvename, kaip viena šeima. Dėkojo prelatui J. Staškui, kun. V. Kriščiūnevičiui ir kun. J. Walter Stanevich už Mišių koncelebravimą, bažnytiniam chorui, vadovaujamam muz. Stasio Sližio, visiems už gausų dalyvavimą jo pagerbime. Ypatinga padėka broliui Rimui ir brolienei Monikai, atvykusiems iš Lietuvos kartu švęsti su kun. Alfonsu. Apgailestavo, kad sesutė Lietuvoje dėl silpnos sveikatos negalėjo dalyvauti. Padėkojo puotos rengimo komitetui, Mykolui Abariui, Reginai Juškaitei-Švobienei ir visiems talkininkams, prisidėjusiems prie jo garbingos šventės rengimo.

Baigiant muz. St. Sližys buvo pakviestas paskambinti pianinu ir visų dalyvių padainuoti jubiliatui kun. A. Babonui „Valio, ilgiausių metų, valio!"

Mykolas Abarius padėkojo visiems už gausų dalyvavimą pagerbiant Alfonsą Baboną 75-to gimtadienio šventėje.

Antradienį, rugsėjo 3 d., šeštadienį rugsėjo 14 d. „Lietuviškų melodijų" radijo programos redaktorius A. ir visi pranešėjai sveikino kun. A. Baboną. Ir sekmadienį, rugsėjo 8 ir 15 d. „Lietuviško balso" radijo programos redaktorius Kazys Gogelis, visi pranešėjai ir radijo klubo valdyba sveikino kun. Baboną oro bangomis.

Linkime mielam mūsų klebonui kun. Alfonsui Babonui Dievo palaimos, ištvermės, džiaugsmo ir dar daug, daug gražių, sveikatingų ir ilgiausių metų! Nepalikite mūsų!

Pagerbimą ruošė Šv. Antano parapija.

Regina Juškaitė-Švobienė

KANAUNINKO J. KONČIAUS PARAPIJA

Neseniai su įdomumu skaitėme „Draugo" skiltyse Audronės V. Škiudaitės straipsnius apie pirmos lietuvių bangos paliktus pėdsakus Pennsylvania valstijoje daugiau kaip per 100 metų. Veikli moterų trijulė, priekyje LB Tarybos kultūros pirmininkė Marija Remienė, žurnalistė Audronė V. Škiudaitė ir Aušrelė Sakalaitė keliavo po Pennsylvanija valstiją, lankydamos žymesnius buvusius lietuvių židinius. Tai tikrai užgirtinas ir prasmingas užmojis.

Tose vietovėse prieš daugelį metų pirmos bangos lietuviai būrėsi, steigė savo parapijas, statė bažnyčias ir kūrė lietuviškas organizacijas. Žinoma, per jų ekspediciją, trukusią keletą dieną, nebuvo įmanoma aplankyti mažų miestelių, kur, rodos, dar taip neseniai irgi klestėjo ir žydėjo lietuviškas gyvenimas. Šitame straipsnelyje norėčiau trumpai aprašyti apie svarbų miestelį, kuris daug buvo prisidėjęs prie lietuviškumo išlaikymo Amerikoje ir yra palikęs gilius kultūrinius pėdsakus iki šių dienų. Todėl vieną gražų ankstų rugpjūčio rytą patraukiau vingiuotais Pennsylvanijos keleliais iš Philadelphijos į Mount Carmel, kuriame man teko svečiuotis pas kanauninką Juozą Končių prieš 57 metus, ką tik atvykus į Ameriką.

Mount Carmel, kuris yra 120 mylių į šiaurę nuo Philadelphijos, pagal istoriką Antaną Kučą („Amerikos Lietuvių istorija", 1971) lietuviai pradėjo apsigyventi nuo 1869 metų. Tuo laiku daugelis ateivių, ypač lietuviai ir lenkai, tiesiai iš New York uosto patraukdavo į Mount Carmel ir jo apylinkes, ieškodami darbo anglių kasyklose. 1892 metais buvo įkurta lietuvių Šv. Kryžiaus parapija ir tuojau pastatyta bažnyčia. 1898 metais čia jau pastoviai įsikūrusių lietuvių buvo 890. Iš viso miestelyje gyventojų 1930 metais būta 18,000.

Mount Carmel buvo atidaryta ir pirmoji lietuvių parapijinė mokykla Amerikoje 1908 metais, kuriai vadovavo Šv. Kazimiero seserų kongregacijos vienuolės, kurios irgi ką tik buvo įsikūrusios 1907 metais.

Nuo 1927 iki 1945 metų rudens Mount Carmel Šv. Kryžiaus parapijos klebonu buvo iškilusis kanauninkas Juozas Končius. Dar nepasibaigus karui su Japonija 1945 metais rugpjūčio mėnesį, man pasisekė, kaip pirmai kregždei, iš Švedijos atvykti į Ameriką. Tuoj už kelių dienų po mano atvykimo į Philadelphiją man ir teko keletą dieną paviešėti pas kanauninką Končių Mount Carmel, nes jam rūpėjo kuo daugiau iš manęs sužinoti apie padėtį karo metu Lietuvoje ir kur daugiausia yra pabėgusių lietuvių. Aišku, man jaunam studentui, taip pat buvo labai įdomu pabendrauti su tokio aukšto išsilavinimo dvasininku. Kan. Končius mane paskatino nors trumpai aprašyti spaudoje apie Lietuvoje padarytas baisias nuoskaudas ir neišmatuojamus nuostolius komunistų ir nacių okupacijos metais. Tai tuoj pat ir padariau, rašydamas „Draugo" 1945 metų rugsėjo-spalio mėn. numeriuose, prieš išvykdamas atlikti JAV kariuomenėje tarnybą, kaip Amerikos piliečio pareigą.

Man prisimena kanauninko Končiaus man paliktas neišdildomas įspūdis, kai jis per savo pamokslą pasakė, kad iš Lietuvos yra jau atskridusi pirmoji kregždė su labai liūdnom žiniom ir kad jiems, jo angliakasiams parapijiečiams, reikės ištiesti pagalbos ranką vargstantiems tautiečiams, karo pabėgėliams Europoje, ne savoje tėvynėje.

Kaip tik 1944 metais buvo įsteigta ir Amerikos valdžios pripažinta BALFo šalpos organizacija, kurios centro valdybos pirmininku buvo išrinktas kanauninkas Juozas Končius. Per didelius vargus kanauninkui Končiui pasisekė gauti iš Amerikos valdžios leidimą vykti į Europą. Tad 1945 metų pabaigoje, atsisakęs klebono pareigų savo numylėtoje parapijoje, įvilktas į JAV pulkininko uniformą (civiliams nebuvo tuo laiku leista lankytis Europoje), kanauninkas išvyko į Europos kraštus lankyti pabėgėlių stovyklose vargstančius savo tautiečius. Kanauninkas Končius, pulkininko uniforma, savo atsilankymu stovyklose suteikdavo viltį į šviesesnį gyvenimą, o, svarbiausia, paruošdamas ir pažadėdamas labai reikalingą visokeriopą BALFo pagalbą. Aišku, kad kanauninko Končiaus atlikti darbai labdaros srityje mums, antros bangos ateiviams, buvo labai reikšmingi ir nepamirštini. Kanauninkas Končius po 20 metų darbo iš BALFo vadovo pareigų pasitraukė 1964 metais.

Toks buvo kanauninkas Juozas Končius — paprastas, nuoširdus ir didelis altruistas. Tad koks likimas yra ištikęs Mount Carmel miestelį ir taip gyvai ten klestėjusią lietuvių Šv. Kryžiaus parapiją? Lietuvių parapija buvo uždaryta 1995 metais. Pačios bažnyčios ir mokyklos pastatai parduoti vietiniam laidotuvių direktoriui. Šiuo tarpu tie pastatai stovi tušti, nes savininkui trūksta lėšų ką nors iš jų padaryti. Pirmos bangos lietuviai jau visi išmirę, o jų vaikai išbėgioję į didesnius miestus, ieškodami darbų, nes užsidarius anglies kasykloms pasidarė didelis nedarbas. Iš 18,000 gyventojų bėra likę tik apie 6,000. Iš 7-ių katalikų parapijų, 5-ios uždarytos, tarp jų ir lietuvių.

Bet BALFas — šalpos organizacija, yra išlikusi iki šių dienų ir tebėra stipri, yra dosniai kasmet lietuvių visuomenės remiama, yra gerose ir rūpestingose dabartinės centro valdybos pirmininkės Marios Rudienės rankose. Kaip M. Rudienė skyrių valdyboms primena, kad: „BALFo darbai nesibaigia, nes nesibaigia ir vargai Lietuvoje. Ten dar daug vargstančių ir beviltiškoje padėtyje kenčiančių".

Man visą gyvenimą ruseno noras kada nors aplankyti ir savo gimtąjį miestelį Donoros netoli Pittsburgo. Mūsų dukros šeima, tada iš Baltimorės ten lankydamosi, 1986 metais atrado Šv. Juozapo lietuvių buvusią bažnyčią, bet, deja, jau protestantų nuosavybę. Man ten nuvažiavus 2001 metais, atradau tą bažnyčią, užkaltą lentomis ir parduotą privatiems savininkams. Nei vieno lietuvio palikuonio Donoros miestelyje man nepasisekė surasti. Kadaise ir čia virė mūsų tautiečių, pirmos bangos ateivių, gyvenimas, dabar visiškai išnykęs, likęs tik skurdus Šv. Juozapo parapijos bažnyčios griūvantis pastatas. Čia kur nors vinių fabrike ar anglių kasyklose dirbo ir mano tėvas. Palikau savo gimtąjį Donoros miestelį su liūdnais ir slegiančiais jausmais širdyje. Pennsylvanijoje yra daug tokių miestelių, kur seniau virė ir žydėjo lietuvių ateivių sunkus, bet vaisingas gyvenimas. Dabar viskas išnykę, lyg niekada čia lietuvių nebūta.

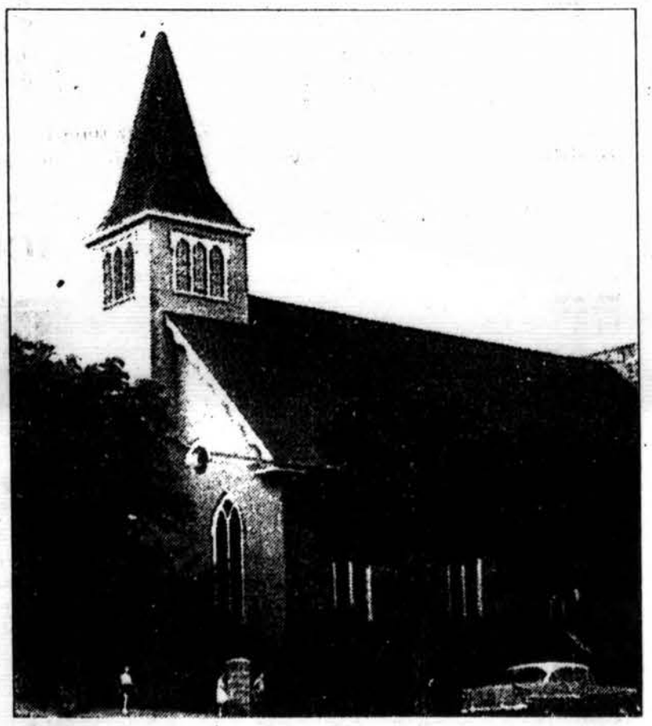

Vladas Vaitkus

• SKELBIMAI •

SIŪLO DARBĄ

Reikalingi darbuotojai parduotuvių valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo $1,500 iki $1,800. **Tel. 615-554-3161.**

Reikalingi langų plovėjai. Renkame 50 grupių, po 1, 2 ar 3 asmenis (vyrai ir moterys). Turite turėti savo automobilį ir susikalbėti angliškai. Darbas nuo pirmadienio iki šeštadienio. Atlyginimas $80-$150 į dieną. Atlyginama kiekvieną dieną. Atvažiuokite šiandien, pradėkite dirbti rytoj. **Blue Sky Window Cleaning, Inc., 2752 Maple Ave, Downers Grove, IL 60515.** 1/2 mylios į rytus nuo 355 greitkelio, Maple ir Walnut gatvių kampe. Tel. **630-515-8706**.

Įdarbinimo biuras siūlo darbą amerikiečių šeimose su gyvenimu. Geras atlyginimas. Būtinas anglų kalbos žinojimas. **2921 N. Milwaukee. Tel. 773-278-0660.**

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. **Tel. 800-820-6155.**

ĮVAIRIOS PASLAUGOS

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI. Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai. **773-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS**

Liaudies medicinos gydytojas OLEH CHEREDNYK. Diagnostika ir gydymas liaudies medicinos metodais. **Tel. 847-635-0353; 847-507-4074 (mob.)**

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS. **H. DECKYS TEL. 773-585-6624.**

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS. Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai. **FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. 708-424-8654; 773-581-8654**

SIŪLO IŠNUOMOTI

Oak Lawn išnuomojamas 4 kambarių, 2 mieg. butas su šiluma. Yra šaldytuvas ir dujinė viryklė. Šalia teniso kortai ir baseinas. **First Rate Real Estate, 773-767-2400, Aušra Padalino.**

PARDUODA

LOVELY SUNSET VIEW From this Ford City 1 bedroom condo with dining room. Association fee of $206 per month includes cable, pool, tennis courts, party room, extra storage and video to quest on TV. **Call Gloria, C-21 Accent-Homefinders, 708-423-9111.**

Trumpai apie viską

(Naudojantis „Lietuvos ryto" (LR), „Lietuvos žinių" (LŽ), „Respublikos" (R), „Kauno dienos" (KD), „Klaipėdos" (K) „m.Valstybės žinių" (VŽ) dienraščių, BNS ir Eltos informacijomis)

Tautinių mažumų netenkina Pilietybės įstatymas

Atkelta iš 1 psl. ar sąmoningai, ar netyčia", sakė A. Lydeka.

Praėjusią savaitę Seimas priėmė naujos redakcijos Pilietybės įstatymą, leidžiantį išlikti Lietuvos piliečiais asmenims, priėmusiems kitos valstybės pilietybę. Pagal iki šiol galiojantį įstatymą kitos valstybės pilietybę įgiję asmenys netekdavo Lietuvos pilietybės.

Naujos redakcijos įstatyme numatyta, jog kitos valstybės pilietybę įgiję asmenys gali išsaugoti jų turėtą Lietuvos pilietybę, jeigu jų „tėvai ar seneliai arba vienas iš tėvų ar senelių yra ar buvo lietuviai arba Lietuvos piliečiai ir pats asmuo pripažįsta save lietuviu".Taip pat Lietuvos piliečiais gali išlikti asmenys, kurie iki 1940 m. birželio 15 dienos turėjo Lietuvos pilietybę bei jų vaikai, vaikaičiai ir provaikaičiai, su sąlyga, jog jie nerepatrijavo.

Liberalizuoti Pilietybės įstatymą jau seniai Lietuvos politikus ragino išeivijos atstovai. Per pastarąjį dešimtmetį iš Lietuvos į užsienį, daugiausia JAV, išvyko gyventi iki 200,000 asmenų.

Sprendimą dėl Seimo priimtų įstatymų prezidentas turi priimti per 10 dienų nuo to momento, kuomet teisės aktas pasiekia Prezidentūrą. Pirmadienį iki vidurdienio Pilietybės įstatymo Prezidentūra dar nebuvo gavusi.

*** Nenorėdamas trukdyti centristų rinkimų planams,** prezidentas Valdas Adamkus pirmadienio rytą atšaukė po pietų turėjusį įvykti susitikimą su Centro sąjungos (CS) atstovais. V. Adamkus nusprendė nebepriimti Centro sąjungos vadovų — partijos pirmininko Kęstučio Glavecko, valdybos pirmininko Algio Čapliko bei kitų centristų, kai per radiją išgirdo, jog kai kurie šios partijos nariai būsimą pokalbį su prezidentu vertina kaip CS skaldymą. (Elta)

*** Konservatoriai įsitikinę, kad jų partijos narys** Antanas Butrimas žinojo apie žmonos Kristinos draugystę su Algirdu Brazausku, tačiau tylėjo, kad galėtų dalyvauti privatizuojant „Draugystės" viešbutį. A. Butrimas iš partijos buvo pašalintas jam nedalyvaujant. Tačiau jis džiaugėsi sulaukęs siūlymo stoti į kitą partiją. (R, Elta)

*** Gintaro luito vagystę iš Gintaro muziejaus** dešimt dienų tyrusi tardymo operatyvinė grupė iš Vilniaus baigė darbą Palangoje. Pasak grupei vadovaujančio itin svarbių bylų tardytojo Sergejaus Pelšo, įtariami asmenys nenustatyti, pavogto gintaro vieta nežinoma. Aklavietėje atsidūręs vagystės tyrimas perėjo į laukimo stadiją. Dabar pareigūnai analizuoja surinktą informaciją ir laukia nusikaltėlių klaidų. (LR, Elta)

*** Rusijos vyriausybės priimtas nutarimas padvigubinti** mazuto eksporto tarifus iki 20 eurų už toną Lietuvos vartotojams didesnės įtakos neturės. (VŽ,Elta)

*** Lietuvoje viešintis Europos Sąjungos pareigūnas** Michael Pinto-Duschinski ragina didinti valstybės finansavimą politinėms partijoms, suteikti joms nemokamo laiko televizijose, mažinti rinkimų kampanijos reklamos įkainius. Manoma, kad dėl to sumažėtų galimybės korupcijai partijas finansuojant juridiniams asmenims. Svečias pažymėjo, jog finansavimo draudimas verčia partijas ieškoti kitokių būdų, kaip gauti pinigų, o tai dar labiau skatina korupciją. (LŽ, Elta)

*** Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje (LEZ)** rizikuojama darbininkų gyvybėmis. Nuo Antrojo pasaulinio karo laikų čia likusius sprogmenis čia dirbančių statybininkų ekskavatorių kaušai, buldozerių vikšrai šiemet užkabino dvidešimt aštuonis kartus. LEZ teritorijoje šiemet jau rasta ir sunaikinta dešimtys sprogmenų. Kai rasti sprogmenis tapo kasdienybė, darbų vykdytojai uždraudė darbininkams kviesti karius, buvo liepta sprogmenis sunešti į krūvą ir tęsti darbus. Išminuotojus statybų vadovai iškviečia tik baigiantis darbo dienai arba savaitgalį, kai nedirbama. (K, Elta)

*** Šiauliuose iškilmingai atidarytas europinio greitkelio** ruožas, kurį premjeras Algirdas Brazauskas pavadino Šiaulių ir Tauragės apskričių sąsaja su Europa. Dvejus metus trukęs šio įvažiavimo į miestą tiesimas kainavo beveik 7 mln. litų, 75 proc. šios sumos skyrė Europos Sąjungos fondai, likusi dalis — valstybės biudžeto lėšos. (LŽ, R, Elta)

*** Sekmadienį 70-metį paminėjęs** premjeras Algirdas Brazauskas pirmadienį nuo darbo dienos pradžios buvo užplūstas įvairių įstaigų bei organizacijų atstovų, skubančių pasveikinti jį su jubiliejumi. Iškilmės tęsėsi pirmadienį vakare Vyriausybės svečių namuose. Į jas buvo pakviesta daugiau kaip 100 svečių. Gimtadienio siurprizas — jubiliejinis tortas, iškeptas pagal Valdovų rūmų maketą. Nepaisant prieštaringų vertinimų, aktyviai Valdovų rūmų atstatymo idėją rėmęs premjeras yra sakęs, jog nė kiek neabejoja, kad „praeis keletas metų, ir žmonės dėkos projektuotojams, statybininkams, galbūt ir Brazauskui, už tai, kad šie Valdovų rūmai vėl stovi". BNS

Prezidentas apdovanojo žydų gelbėtojus

Atkelta iš 1 psl. istorinę neteisybę reiškėjai. Tikrosios Lietuvos dvasinės laikysenos ir moralinės orientacijos simbolis", sakė valstybės vadovas.

Kaip rašoma prezidento dekrete, 48 asmenys apdovanoti už tai, kad, nepaisydami mirtino pavojaus sau ir šeimai, Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjo žydų tautybės žmones nuo nacių genocido.

Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkas Simonas Alperavičius susirinkusiems sakė, kad Pasaulio teisuoliai viliasi, jog nacizmas nepasikartos.

S. Alperavičiaus teigimu, nužudytųjų žydų II pasaulinio karo metais „galėjo būti ir daugiau, jei ne kilnus jūsų žygis". (BNS)

Sausra ūkiui seikėjo ir nuostolius, ir pelną

Atkelta į 1 psl. — 74.65 proc. daugiau nei pernai tuo pat metu. Departamento vertinimu, šie kilę gaisrai padarė 16,525 mln. litų nuostolių, arba 11.4 proc. daugiau nei pernai.

Per sausį-rugpjūtį Lietuvoje kilo 1,400 gaisrų — 4 kartus daugiau nei pernai, o ugnis per šį laikotarpį buvo apėmusi apie 800 hektarų valstybinių miškų, dėl jos urėdijos patyrė apie 0.5 mln. litų nuostolio.

Sausra pridarė nuostolių ir draudimo bendrovėms, kurioms teko išmokėti milijonus litų už sudegusį turtą bei sunykusius pasėlius. Per 8 mėnesius draudimo įmonės pasirašė turto draudimo įmokų už 49.276 mln. litų bei atlygino žalos beveik už 20 mln. litų. Pernai tuo pat metu žala siekė tik 13.5 mln. litų, nors įmokų buvo pasirašyta beveik už 60 mln. litų.

Karšti orai nuvylė ir turizmo bendroves — liepą buvo gerokai ištuštėję užsakomaisiais skrydžiais turistus į Vakarų bei Pietų Europą skraidinę lėktuvai.

Tuo tarpu alaus pramonė šią vasarą išgyveno pakilimą — per 8 mėnesius buvo parduota 86,4 mln. litrų alaus — 15.2 proc. daugiau alaus nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, nors tuomet aludariai itin džiaugėsi gerais vasaros rezultatais.

Kaitra buvo palanki ir ledų gamintojams, kurie teigė, kad šįmet vasarą pardavimai vidaus rinkoje padidėjo maždaug 8-12 procentų.

Daugiau pajamų šiemet gavo ir gaiviųjų gėrimų gamintojai. Statistikos departamento duomenimis, šią vasarą, palyginti su tuo pačiu 2001 m. laikotarpiu, pagaminta 39 proc. daugiau mineralinio vandens, o šių gėrimų bendrovės pardavė produkcijos 13.2 proc. daugiau.

DIDŽIAUSIOJI INVESTICIJA Į KARALIAUČIAUS SRITIES LIETUVYBĘ

Kretingoje prie žiemos sodo nusifotografavo Kraupiškio (Uljanovo) viduriniosios mokyklos ekskursantai.

Taip Karaliaučiaus srities lietuvių bendruomenėje vadinamos lietuvių vaikų ir jaunimo kūrybinės stovyklos, kasmet rengiamos jau nuo 1989 metų. Tai iš tiesų ir yra patys brangiausi mūsų renginiai ne tik pinigine prasme. Belieka tikėtis, kad dabartiniai stovyklautojai paūgėję ir pasimokę, patys taps lietuviškosios veiklos lyderiais. O tokių ankstesnėse stovyklose užgrūdintų, mes jau galime išvardinti ne vieną. Tai ir keturi jauni lietuvių kalbos mokytojai, du ansamblių vadovai, kunigas, sesuo vienuolė, jaunimo sąjungos pirmininkas ir kai kurie jaunimiečių tarybos nariai. Tai mus džiugina ir padeda pasišvęsti kasmet rengti stovyklas vaikams ir jaunimui, norintiems išmokti lietuviškai kalbėti, dainuoti, lipdyti, pinti, — susipažinti su Lietuva.

Šiame nelengvame darbe pirmuoju pagalbininku — mecenatu jau kelinti metai yra Mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje, o ypač jos pirmininkas Vilius Algirdas Trumpjonas. Šiemetinė Karaliaučiaus srities ir Lietuvos vaikų kolektyvų kūrybinė stovykla vyko Girulių „Žuvėdros" stovyklavietėje birželio 17-30 d. Stovykloje dalyvavo 75 vaikai, iš jų 25 iš Lietuvos. Tai: Karaliaučiaus m. vaikų ansamblis „Gintarėlis", vadovas Algirdas Karmilavičius; Įsruties m. amsamblio „Įsra" berniukai, vadovė Danutė Lukošiūtė-Novak; Gumbinės m. vaikų ansamblis „Nadruvėlė", vadovė Irena Barilaitė-Teriuba; Lazdynų vaikų ansamblis „Šešupė", vadovė Aldona Juškevičiūtė-Strojeva; Eitkūnų vaikų ansamblis „Liepona", vadovė Nijolė Pranskevičiūtė-Naimušina; Tilžės 8-sios vidurinės mokyklos moksleiviai, vadovė Elzbieta Gricienė; Kauno „Ažuolyno" vaikų folkloro ansamblis „Kukutis", vadovė Birutė Viršilaitė; dalis Kauno „Ąžuolo" vaikų folkloro ansamblio „Gilė", vadovė Asta Račinskaitė.

Vaikai kasdien turėjo repeticijas ir užsiėmimus po 8-9 val. per dieną, vadovai dar ir vakarais mokėsi dainuoti, groti, išmoko liaudies šokių ir žaidimų, keramikos darbelių.

Dalyvavome Klaipėdos folkloro festivalio „Parbėg laivelis" renginiuose, kurie vyko birželio 20-23 d. Ypač įspūdingas renginys vyko Klaipėdos dramos teatre „Jau saulelė". Spektaklio režisierė Dalia Kiseliūnaitė („Vorusnėlės" vadovė) sujungė K. Donelaičio „Metus", Mažosios Lietuvos folklorą ir būrų buities vaizdus. Būdami Giruliuose, lankėme Mažosios Lietuvos, Kalvystės, Laikrodžių, Palangos Gintaro, Klaipėdos Jūrų muziejus.

Bet svarbiausias tikslas buvo deramai dalyvauti tarptautiniame vaikų folkloro festivalyje, vykusiame Telšiuose „Aš pasiejau veina popa". Kartu repetuojant su ansambliečiais iš Lietuvos, pavyko pasiekti tikrai įspūdingų rezultatų. Atrodo, kad mes buvome netgi geriau pasiruošę, nei kai kurie Lietuvos vaikų folkloro kolektyvai. Trys dienos, praleistos su keliasdešimt ansamblių iš Lietuvos, vaikams ir jų vadovams tikrai parodė, kiek daug dar Lietuvoje yra Lietuvą mylinčių, saugančių bočių tradicijas žmonių.

Karaliaučiaus srities lietuvių jaunimo sąjungos pasiuntiniai savo etnokultūrinę stovyklą taip pat pradėjo Giruliuose. Jaunimiečių gretose buvo jauni mokytojai, ansamblių ir jaunimo sąjungos skyrių rajonuose vadovai. Jaunimiečiai išmoko keramikos, šiaudų darbelių, pynė tautines juostas, lankė muziejus, parodas, įvairius renginius Klaipėdoje, vakarais vyko tautinių šokių vakaronės, dainos netildavo ir prie naktinių laužų. Stovyklą vainikavo visoje Lietuvoje garsi etnokultūros mokymų stovyklaseminaras Kelmėje. Jos organizatoriai pasistengė, jog per keturias dienas ir mūsų jaunimiečiai išmoktų dainavimo, giedojimo, grojimo meno, ir net patys pasigamintų kankles bei lumzdelius.

Iš Kelmės jaunimas atkeliavo į Kauną, kur juos maloniai pasitiko Lietuvos tremtinių ir politinių kalinių sąjungos, „Tremtinio" redakcijos bei Kauno folkloro klubo „Liktužė" nariai. Jaunimiečiai pamatė Kauną, pabendravo, o rytojaus dieną keliavo Kauno apskrities Tauro apygardos partizanų takais, lankė Kauno įžymias vietas.

Lietuvos etnokultūros žinovai bei Tėvynės didvyriai Lietuvos partizanai sugebėjo perteikti labai daug žinių, tikėdamiesi, kad mūsų jaunimas parveš savo širdyse meilės Tėvynei ugnelę ant Mažosios Lietuvos lietuvybės aukuro.

Nuoširdi padėka mecenatams ir pagalbininkams: Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai Čikagoje; Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie LRV; LR Švietimo ir mokslo ministerijai; Kauno Atžalyno vidurinės mokyklos vaikų ansambliui „Kukutis"; Telšių apskrities administracijai; Kelmės ir Klaipėdos miestų etnokultūros skyriams, Klaipėdos ir Palangos muziejų administracijoms; Kauno akcinei bendrovei „Stumbras"; Kauno tremtinių ir politinių kalinių sąjungai; Kauno folkloro klubui „Liktužė".

Ačiū visiems, kas neabejingas Karaliaučiaus srities lietuvybės išsaugojimui.

Sigitas Šamborskis,
Karaliaučiaus srities lietuvių bendruomenės pirmininkas

*** Statistika rodo, kad materialinės investicijos** į Lietuvos ūkį šiemet auga dar sparčiau nei pernai — tai liudija atsigaunant ekonomiką. Pernai investicijų srautas išaugo 26.4 proc., šiemet per I ketvirtį sulaukta 1.024 mlrd. materialinių investicijų, augimas, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu metu siekė 24.4 proc. „Investicijų augimo apimtys turi išsilaikyti ir ateinančius kelerius metus, nes pagerėjo įmonių lūkesčiai, finansinė padėtis, krito paskolų palūkanos", pastebi Vilniaus banko vyriausiasis analitikas Rimantas Rudzkis. (VŽ, Elta)

*** Moteriško ir vaikiško** viršutinio bei apatinio trikotažo siuvimo įmonė Šalčininkuose UAB „Spartukas", norėdama išlaikyti kvalifikuotas darbuotojas, stato bendrabutį, į kurį investuoja apie 0,5 mln. litų. Taip tikimasi pritraukti daugiau jaunų specialistų, kurie paprastai nenori pasilikti dirbti provincijos mieste. Elta

*** Valstybinio socialinio draudimo fondas („Sodra")** per aštuonis šių metų mėnesius gavo 2.940 mlrd. įplaukų – 1.6 proc. (46 mln. litų) daugiau, nei planuota bei 114.4 mln. litų daugiau nei per tą patį 2001-ųjų laikotarpį. Manoma, kad šiemet fondui pavyks išvengti biudžeto deficito. (BNS)

A.†A.
JONAS JADVIRŠIS

Senatvės sulaukęs mirė 2002 m. rugsėjo 11 d.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio valsčiuje. Į Ameriką atvyko 1951 m.

Giliame liūdesyje liko: duktė Lydija Griauzdienė su vyru Mindaugu, anūkai Rima ir Julius, brolis Petras ir giminės Lietuvoje.

Trečiadienį, rugsėjo 25 d. velionis bus atvežtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po šv. Mišių a.a. Jonas bus palydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines ir draugus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direktorius Donald M. Petkus, tel: 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A.† A.
STASĖ DEGUTYTĖ - LANIAUSKIENĖ

Mirė 2002 m. rugsėjo 21 d., sulaukusi 90 metų.

Gyveno Cleveland, OH.

Motinos, močiutės ir promočiutės liūdi: vaikai Rimantas, Regina su vyru Augiu Šilgaliai, Viktoras ir jo žmona Helena, Marius su žmona Egle, anūkai — Ina Biliūnienė, Danius, Matas, Simas, Lukas, Vaiva, Christopher, Nicholas; proanūkai Andrius ir Daiva; Lietuvoje brolis kun. Vacius Degutis, sesuo Birutė Šimkevičienė su šeima, brolienė Levutė Stakauskienė su šeima, Amerikoje brolienė Teofilė Degutienė su šeima, daug giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

A.a Stasė buvo žmona a.a. Simono.

Su velione bus atsisveikinta Prisikėlimo šv. Mišių aukoje antradienį, rugsėjo 24 d. 9:30 val. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje Cleveland, OH.

Vietoje gėlių šeima prašo aukoti šv. Mišioms, „Dainavos" jaunimo stovyklai arba Ateitininkų šalpos fondui.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji.

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2002 m. rugsėjo 20 d., Henry Ford ligoninėje, Detroit, MI, mirė mylimas vyras, dėdė ir švogeris

A.†A.
KAZYS RAŽAUSKAS

Gyveno Dearborn Heights, Michigan. Gimė 1914 m. lapkričio 29 d., Kražių valsčiuje, Karklėnuose.

Giliame liūdesį liko: žmona Rožė ir giminės Kanadoje, Kalifornijoje ir Lietuvoje.

Velionis bus pašarvotas antradienį, rugsėjo 24 d. nuo 2 v. p.p. iki 9 v.v. R.G. & G.R. Harris laidotuvių namuose 15451 Farmington Road, Livonia, MI. Rožinis bus kalbamas 7 v.v.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 25 d.

Iš laidojimo namų 9 val. ryto a.a. Kazys bus atlydėtas į Dievo Apvaizdos bažnyčią, kurioje 10 val. r. įvyks gedulingos šv. Mišios. Po Mišių velionis bus palydėtas ir palaidotas Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, MI.

Nuliūdusi žmona

Laidotuvių direkt. Yolanda M. Zaparackienė Tel.: 313-554-1275.

Mirus mylimai MAMYTEI

A.†. A.
MARIJAI KAPOČIENEI,

reiškiame nuoširdžiausią užuojautą dukrai BIRUTEI PABEDINSKIENEI, jos šeimai ir artimiesiems

„Vaiko vartai" būrelio valdyba ir narės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų rėmėjų sąskrydis vyks Putname, Connecticut, seselių vienuolyne, spalio 27 d., sekmadienį. Šio sąskrydžio šv. Mišias laikys ir pamokslą sakys (11 val. r.) vienuolyno kapelionas kunigas Vytautas Gedvainis. Po pietų bus Naujosios Anglijos rėmėjų posėdis, savo įspūdžiais pasidalins neseniai iš Lietuvos grįžusi Naujosios Anglijos rėmėjų pirmininkė Gita Kupčinskienė. Po to vyks mirusiųjų prisiminimas – kapinių lankymas bei paminklų šventinimas ir Mišparai už mirusiuosius vienuolyno koplyčioje. Visi kviečiami! Norint dalyvauti, iki spalio 21 d. praneškite tel. 860-928-7955.

Blynų pusryčiai ruošiami spalio 13 dieną, sekmadienį, po 8,9, ir 10:30 val.r. šv. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje. Visi kviečiami ateiti ir pasivaišinti gardžiais blynais su namine obuolių uogiene.

Iškiliosios lietuvės moters žymuo spalio 5 d., šeštadienį, šv. Kazimiero seselių vienuolyne bus įteiktas seselei Elenai Rūtai Ivanauskaitei. 11 val.r. – šv. Mišios, po to bus pietūs ir 1 val.p.pl. – seselės Elenos pagerbimas. Norėdami užsisakyti bilietus, rašykite: Sister Mary Velliere, Our Lady of Sorrows Convent, 261 Thatcher St., Brockton, MA 02302 arba skambinkite Veronikai Bižinkauskaitei tel. 508-586-0650.

„Draugo" knygynėlyje

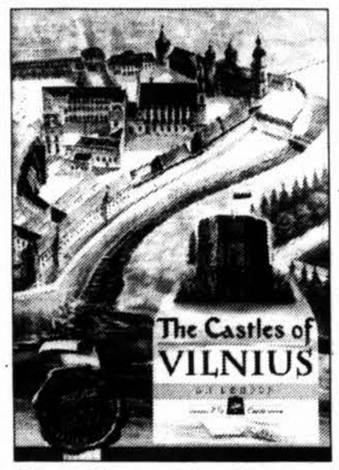

„Draugo" knygynėlyje galite įsigyti knygelę „Vilniaus pilys" ir lietuvių, ir anglų kalba.

Pasirodė atnaujinta ir papildyta knygelė „Vilniaus pilys", kurią 2002 m. išleido draugija „Pilis", 10 proc. nuo šio leidinio kainos skirianti Valdovų rūmų atstatymui. 28 psl. puikiai išleistas leidinėlis vaizdingais pasakojimais ir puikiai išspausdintomis spalvotomis nuotraukomis atskleidžia įdomiuosius Vilniaus pilių istorinius faktus, pateikia senovinių žemėlapių, radinių iliustracijas. Čia perskaitysite apie Gediminą ir Vilniaus įkūrimą, Geležinio vilko legendą, Aukštutinę ir Žemutinę pilis, trispalvės vakariniame pilies bokšte atsiradimo istoriją, dar kartą prisiminsite Arkikatedrą baziliką, šv. Kazimiero koplyčią, Katedros varpinę ir lobį, daugiau sužinosite apie Senąjį ir Naująjį Arsenalą, gyvąją archeologiją, Lietuvos Valdovų rūmų atstatymą ir Valdovų rūmų paramos fondą, įsikūrusį šiuo adresu: Katedros a. 4, LT-2001 Vilnius; interneto psl. *www.lvr.lt, fondas@lvr.lt* Knygelė „Vilniaus pilys" bus įdomi ne tik suaugusiems, susiruošusiems apžiūrėti Vilniaus grožybes, bet ir mokslei-viams, studijuojantiems lietuviškose lituanistinėse mokyklose, o taip pat ir susidomėjusiems Lietuva amerikiečiams (knygelė išspausdinta ir anglų kalba). Knygelės kaina – 5 dol., persiuntimo mokestis – 3.95 dol. (Illinois gyventojai dar prideda 8.75 proc. mokesčių).

Ruošiatės turėti vaikų ir norėtumėte daugiau pasiskaityti apie Maria Montessori vaikų auklėjimo būdą? O gal galvojate leisti savo palikuonis į Montessori mokyklėlę? Įsigykite Maria Montessori knygelę „Vaikystės paslaptis", kurią, išverstą iš ispanų kalbos, 2000 m. išspausdino Kauno „Šviesos" leidykla. Knygelės pratarmėje aptariama vaikystė kaip visuomeninė problema, pirmoje leidinio dalyje pasakojama apie naujagimį, vaiko amžiaus tarpsnius, vaiko dvasią ir pasąmonės tyrinėjimus, natūraliuosius instinktus, jautriuosius periodus, vidinę ir išorinę tvarką, intelektą, konfliktus raidos kelyje, meilės intelektą. Antroje dalyje rašoma apie vaiko auklėjimą, pratimus, laisvą pasirinkimą, žaislus, apdovanojimus ir bausmes, drausmę, valdžią, nepilnavertiškumo kompleksą, baimę ir t.t. Trečioje dalyje skaitytojai susipažins su suaugusiojo ir vaiko konfliktų sprendimais, darbo instinkto raida, tėvų misija, vaiko teisėmis. 303 psl. mažo formato knygelės blizgančiais minkštais viršeliais kaina – 8 dol., persiuntimo mokestis – 3.95 dol. (Illinois gyventojai dar prideda 8.75 proc. mokesčių).

„Draugo" knygynėlyje galite įsigyti ir kitų knygų lietuvių ir anglų kalbomis – apie Lietuvos istoriją, meną ir kultūrą, lietuviškos grožinės literatūros, leidinėlių vaikams. Atvykite pasirinkti! Taip pat turime ir knygų katalogą.

Lemonto apylinkės LB gegužinėje prie loterijos talkininkavo: Romas Kronas, Lina Mažeikaitė, Nijolė Grigaliūnienė, Stasė Korres, Banė Kroniene. **Vytauto Jasinevičiaus** nuotr.

Gintaro parodos atidarymas, įvykęs rugsėjo 20 d. Washington D. C., susilaukė didelio lankytojų dėmesio. Šios unikalios parodos apžiūrėti atvyko apie 150 žiūrovų, labai daug amerikiečių ir iš įvairių apylinkių atkeliavusių lietuvių. Gintaro paroda atkeliaus į Lemontą, į Lietuvių dailės muziejų, kur bus atidaryta spalio 5 d., šeštadienį, 5 val.v. Visi kviečiami!

Atvykę į Vandos ir Algio Morkūnų parduotuvę „Lithuanian Plaza Bakery and Deli" (2616 W. Lithuanian Plaza Court; tel. 773-778-4000), pirkdami valgius ir lietuviškas prekes, pasakę, jog skaitėte krautuvės skelbimą „Drauge", gausite 10 proc. nuolaidą. Parduotuvė, švenčianti kuklų dvejų darbo metų jubiliejų, leis šia galimybe pasinaudoti iki rugsėjo 30 d.

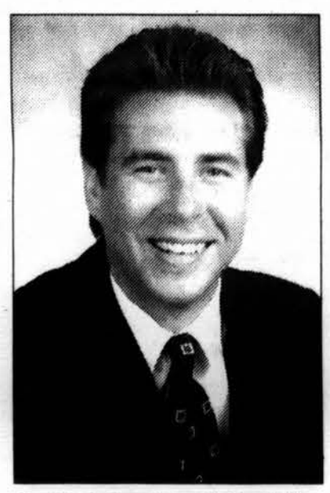

David Gaidas, Palos-Gaidas laidotuvių namų direktorius, buvo perrinktas Šv. Vardo draugijos prezidentu. Ši draugija veikia Švč. Širdies parapijoje Palos Hills priemiestyje ir rūpinasi parapijos bei bendruomenės žmonių gerove.

„Seklyčioje" rugsėjo 25 d. 2 val.p.p. trečiadienio popietės programoje kalbės svečias iš Vilniaus Edmundas Kulikauskas, Valdovų rūmų atstatymo komiteto pirmininkas. Bus proga susipažinti ir su muziku Vladu Saltonu. Visi maloniai kviečiami ir laukiami. Kaip jau įprasta trečiadienio popietėse – pietaujame ir bendraujame. Atvykite!

38-OJO ČIKAGOS TARPTAUTINIŲ FILMŲ FESTIVALIO PRADŽIA – SPALIO 4 D.

Kaip atrenkami filmai Čikagos tarptautinių filmų festivaliui (Chicago International Film Festival)? Kiekvienais metais festivalio organizatoriai keliauja po užsienio šalis, siekdami atrinkti geriausias iš geriausių juostų, perskaitydami žymių Kanų, Berlyno ir Venecijos kino festivalių kritikų nuomones, ieškodami „brangenybių", kurių dar niekas neaptiko. Jau 38-tą kartą vyksiančiame Čikagos tarptautinių filmų festivalyje žiūrovai išvys ne tik geriausias dabartines juostas, bet ir įvairiausių pakraipų, stilių filmų kūrėjų darbus. Nuo spalio 4 iki 18 d. festivalis vyks dviejuose kino teatruose – „Landmark's Century Centre Cinema" (2828 N. Clark) ir „Music box" (3733 N. Southport). Kiekvienas filmą pamatęs žiūrovas galės jį įvertinti, užpildydamas specialią lentelę. Visą tvarkaraštį, paskutines festivalio naujienas ir aktorių bei filmų kūrėjų biografijas galite sužinoti internete *www.chicagofilmfestival.com* arba skambinant tel. 312-425-0944.

Kokie įsimintinesni festivalio filmai? Kaip skelbia specialiai išleistas festivalio „vadovas", vieną aktualesnių dabartinių temų – Izraelio ir palestiniečių konfliktą – palies juosta „Divine Intervention", pasakojanti apie palestinietį filmo kūrėją, gyvenantį Izraelyje, besirūpinantį savo sergančiu tėvu ir pasiilgstantį savo mylimosios, gyvenančios Ramalos mieste. Filmas, pilnas absurdiškų situacijų (mirtis čia tyko už kiekvieno kampo), humoro, mertaforų ir puikios vaidybos, pelnė Kanų festivalio žiuri Didįjį prizą. Ši juosta bus rodoma spalio 12 d. 9:30 val.v. „Music Box" ir spalio 13 d. 8:45 val.v. „Landmark" kino teatre.

Susipažinti su garsiuoju Sankt Peterburgo Ermitažu, pamatytu per rusų režisieriaus Aleksandr Sokurov mąstymo ir fantazijos prizmę, festivalio dalyviai galės išvydę filmą „Russian Ark". Septynių mėnesių filmavimo, 1,000 kostiumuotų aktorių, gyvo simfoninio orkestro pareikalavęs filmas atskleidžia kultūros ir istorijos puslapius, stebina puikia aktorių vaidyba ir nepamirštamomis kelionėmis iš 17-ojo į dabartinį amžių. „Russian Ark" bus rodomas spalio 6 d. 6:45 val.v. „Landmark" ir spalio 7 d. 7 val.v. „Music Box".

Iš Čikagos kilusio aktoriaus John Malkovich pirmasis režisuotas filmas „The Dancer Upstairs" bus rodomas spalio 8 d. 6:45 val.v. „Music Box" ir spalio 14 d. 8:45 val.v. „Landmark" kino teatre. Šioje juostoje susipina politinės intrigos, meilės, žmogaus vidaus pasaulio temos, režisierius pasiekia išraiškingos aktorių vaidybos aukštumų.

„Blood Sunday" – Didžiosios Britanijos ir Airijos filmas, tapęs Berlyno kino festivalio ir Sundance apdovanojimų prizininku, pasakoja apie tragiškuosius 1972 m. sausio 30 d. įvykius, ilgam įsirėžusius kelių airių kartų pasąmonėje. Įsimintinos ne tik kovų scenos, bet ir svarbesnių dviejų herojų – protestanto ir katalikо vaidyba, raiškūs iš masinių scenų išsiskiriantys pilietinių teisių aktyvistai, akmenų mėtytojai, kareiviai ir policininkai. Filmas rodomas spalio 6 d. 8:45 val.v. „Music Box" ir spalio 9 d. 6:15 val.v. „Landmark" kino teatruose. **E. A.**

Dienos išvyką autobusu į United centrą spalio 4 d., penktadienį, ruošia vyresniųjų lietuvių centras. Matysime įdomią Walt Disney programą – „Snow White" („Snieguolė") ant ledo. Pradžiugins nepamirštami pasakų momentai, stebins klasikinio masto čiuožėjai, muzikos garsai ir nuostabūs artistų rūbai. Vietų skaičius ribotas, nedelskite užsisakyti. Išvyksime nuo „Seklyčios" 9 val.r., sugrįšime 1:30 val.p.p. Daugiau informacijos skambinant tel. 773-476-2655.

Skelbimai

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cnt JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPOINT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. **Tel. 708-386-0556. TRANSPOINT — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**

KITOKIA PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO GEGUŽINĖ

Gegužinių ruošėjams ne visada pavyksta sulaukti palankaus oro, nes data dažnai pasirenkama prieš metus. Ir geriausi oro stebėtojai bei pranašai negali atspėti tos dienos barometro judėjimo krypties. Kiekvienas toks pasiruošimas yra susijęs su didesnėmis ar mažesnėmis išlaidomis bei rizika, neminint savanorių talkininkų triūso.

Šių metų Pasaulio lietuvių centro metinė gegužinė vyko rugsėjo 15 d., sekmadienį, bet ne prie centro pastato esančiame sodelyje, nes dėl įtartino, jau iš vakaro pranašaujamo lietaus ruošėjai nutarė gegužinę daryti didžiojoje centro salėje.

Tuoj po pamaldų Palaimintojo Jurgio Matulaičio katalikų misijoje beveik visi dalyviai, įsigiję bilietus prie įėjimo salės durų, čia pat sulaukė malonaus patarnavimo ir kupinos lėkštės gero lietuviško maisto. Salės, kuri talpina apie 300 žmonių, visi stalai buvo užimti. Taip gegužinė tapo kaip oficialūs bendri pietūs.

PLC renginių vadovė Bronė Nainienė tarė trumpą sveikinimo žodį, prašė visų atsistoti ir vienos minutės tyla pagerbti žuvusius rugsėjo 11 dieną. Po to pakvietė PLC tarybos pirm. Rimantą Griškelį, kuris pasveikino susirinkusius, dėkojo už atsilankymą ir mūsų visų antrųjų namų — Pasaulio lietuvių centro rėmimą. Ta proga išdėstė turimus rūpesčius, kurie yra susiję su didelėmis išlaidomis, o centras pinigų neturi. Iš 127 gatvės reikia platinti pagrindinį įvažiavimo kelią. Tam tikslui Lietuvių fondas paskyrė 20,000 dol., bet jų neužteks. Ta proga fondui buvo pareikšta padėka. Kitam numatomam projektui gali reikėti apie 1,5 milijono dolerių. Daugėjant jaunimui, patalpos darosi per mažos. Reikia kitos sporto salės, kurią numatoma statyti turimos sporto aikštės plote. Dalyviai rankų plojimu pritarė, bet be didesnio entuziazmo.

Kadangi gegužinės nuotaika buvo gana rimta, tai scenoje atsirado „Tėviškės kapela", vadovaujama Stasės Jagminienės, kuri gražiomis dainų melodijomis visus išjudino. Buvo sugiedota „Ilgiausių ir gražių metų" ten pat esantiems Petrui Miliauskui, švenčiančiam 90 metų jubiliejų, ir Vytautui Mikūnui, Vydūno fondo pirmininkui, peržiangusiam 80 metų slenkstį.

Baigiamasis gegužinės — pietų žodis buvo tartas renginių pirm. Bronės Nainienės, kuri dėkojo visiems už dalyvavimą, „Tėviškės kapelai" už gražią programą, ypatingą padėką pareiškė talkininkams ir talkininkėms: Alfredui Mikučiauskui, Bronei Abromauskienei, Birutei Saliklienei, Marcelei Jonušienei, Alei Karaliūnienei, Zitai Dabkienei, Agutei Tiškuvienei, Reginai Kreivėnienei, Marytei Ruzgienei, Aldonai Palekienei, Irenai Serapinienei, Lilei Kazėnienei, Daliai Kazlienei ir visiems kitiems, kurie vienokiu ar kitokiu darbu prisidėjo prie šio renginio pasisekimo.

St. Džiugas

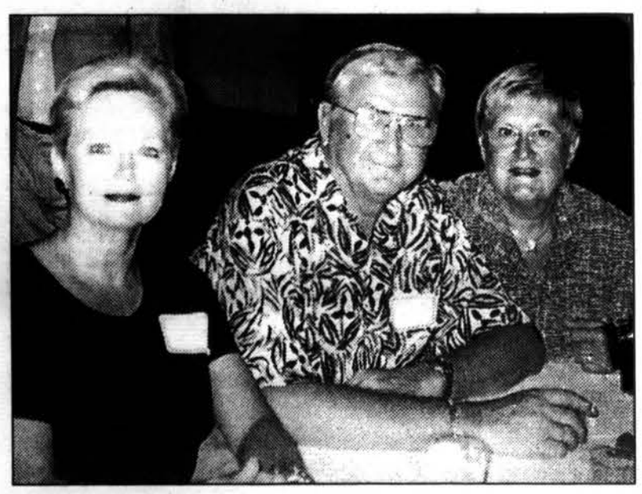

Viename iš lietuviškų renginių Pasaulio lietuvių centre susitiko (iš kairės): „Saulutės" sekretorė Ramunė Račkauskienė, Lietuvių fondo valdybos pirmininkas Povilas Kilius, „Vaiko vartų į mokslą" būrelio narė Rūta Kilienė. **Indrės Tijūnėlienės** nuotr.
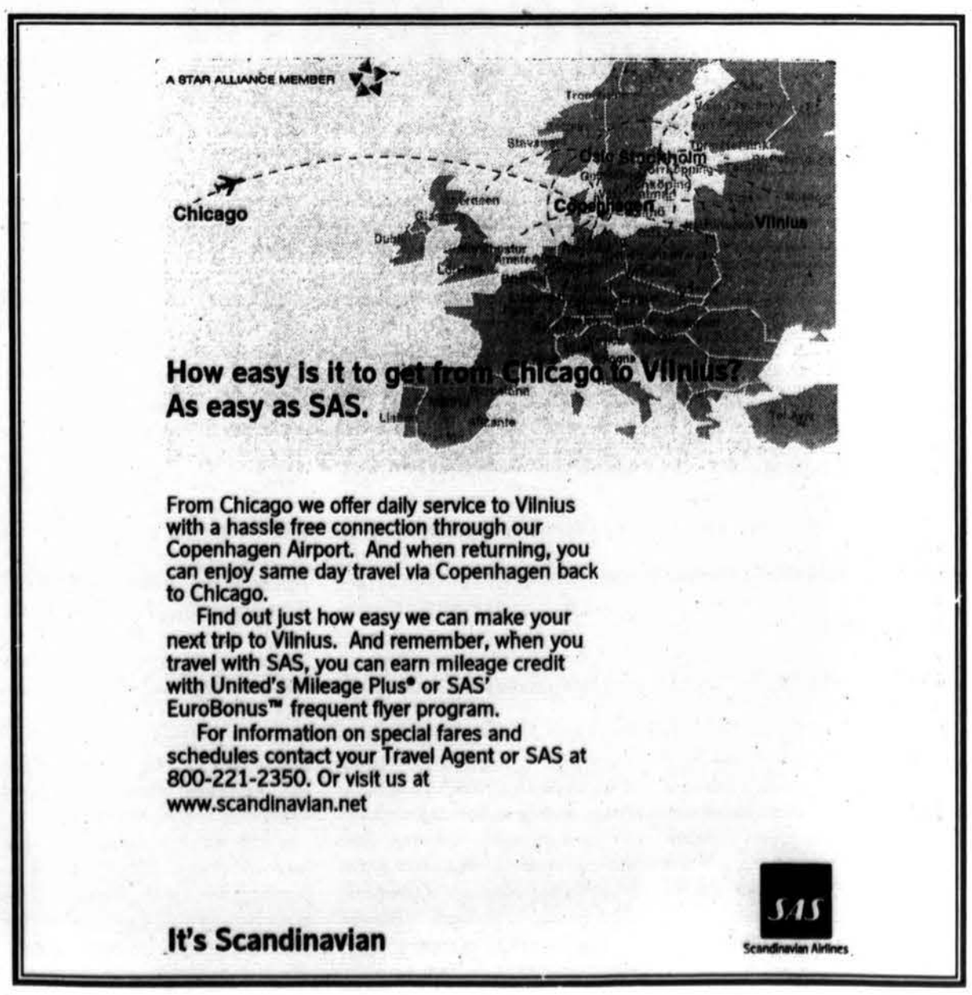
Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Čikagos skyriaus ruoštos Meno ir kūrybos parodos atidaryme Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, Čikagoje. Iš kairės: galerijos direktorius Algis Janušas, ALIAS centro valdybos narys ir „Technikos žodžio" redaktorius Vytautas Peseckas, lietuvių žiniasklaidos bendradarbis Petras Petrutis ir fotografas Zigmas Degutis. **Indrės Tijūnėlienės** nuotrauka.